

מוביליות חברתית –

צעירים 18-35

המחקר בוצע במימון:

משרד העבודה הרווחה
והשירותים החברתיים
חוסן חברתי לישראל

ג'וינט ישראל אשלים
יחד בעשייה חברתית למען ילדים, נוער וצעירים במצבי סיכון

צוות מחקר – מכון ERI

חוקרת ראשית ומנהלת מחקר: ד"ר נועה ליבוביץ'
חוקר בכיר: ברק רוזן
חוקר כמותי: זאב סוביק
מלווה מקצועית: ד"ר מאיה דנק
ייעוץ: עו"ד תמר פלדמן, ענת פנוסו
אדמיניסטרציה והגהות: שרון פורגש
עיצוב: סמודיו אוסו באיו

חברי ועדת ההיגוי:

ג'וינט אשלים:
יואב בוקעי
שלומי כהן

קרן רש"י :
עמרי זגן
תרצה מרגולין
איריס קליין

ג'ינדאס:
אבימל בלונדר
מיכל לסטר
יערה ישורון

יתד-משרד הרווחה:
מירב דדיה מולד
הילה סופרמן הרניק

מוביליות חברתית:

מצב לפיו הסיכוי של הפרט לשפר את איכות חייו – בהיבטים של קיום בסיסי, דיור, חינוך והשכלה, תעסוקה ופרנסה, בריאות, השתייכות חברתית ומשפחתית, שלומות ואוטונומיה - ולשנות את מעמדו על הסולם (ריבוד) החברתי במהלך חייו, אינו נקבע בלעדית על ידי מאפייני הרקע שלו.

קידום מוביליות חברתית:

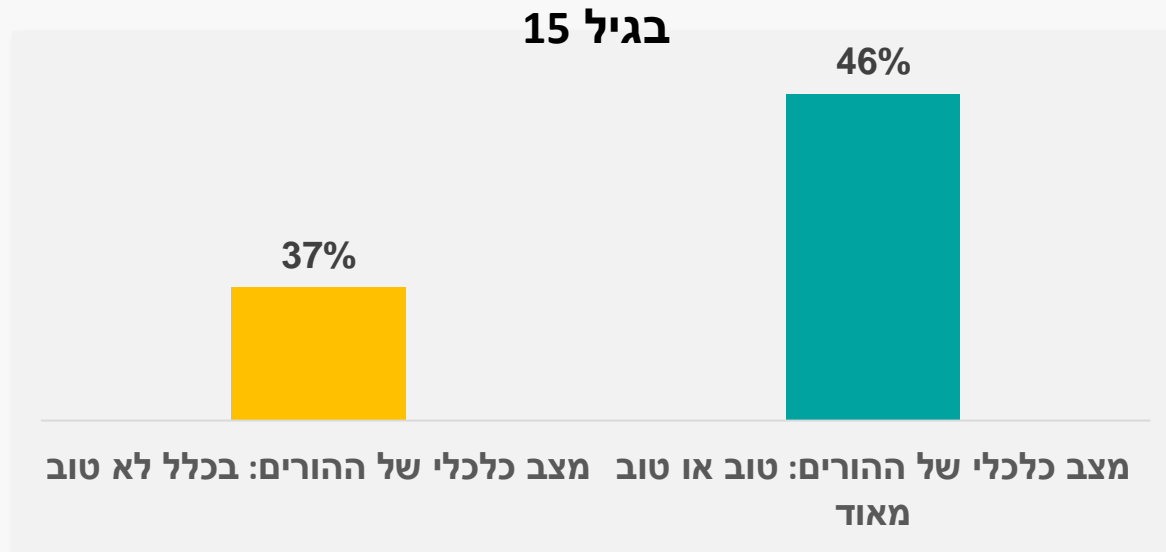
צמצום הקשר בין גורלו, עתידו וסיכויי הצלחתו של הפרט בחיים הבוגרים לבין מאפייני הרקע לתוכם נולד

קידום מוביליות חברתית בקרב מבוגרים צעירים (18) – (35)

כיצד בא לידי ביטוי הקשר בין גורלו של הפרט וסיכויי הצלחתו בחיים הבוגרים, בתקופת הבגרות הצעירה (גילאי 18 עד 35)?

שיעור בעלי תעודת הבגרות שיש להם גם תואר ראשון, לפי מצב כלכלי

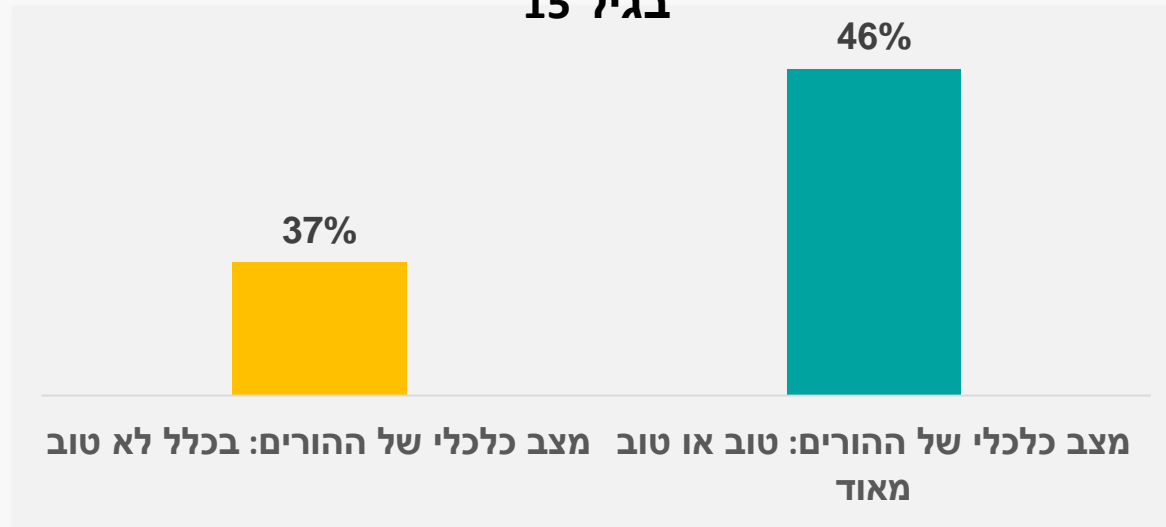
פער במצב סוציאקונומי בין פרטים בדור ההורים מיתרגם לפער בין פרטים בדור הילדים לממש באופן מיטבי כישורים ויכולות

מקור: סקר חברתי למ"ס 2013

קידום מוביליות חברתית בקרב מבוגרים צעירים (18) – (35)

שיעור בעלי תעודת הבגרות שיש להם גם תואר ראשון, לפי מצב כלכלי

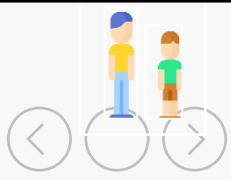
בגיל 15

ביטוי הקשר בין גורלו של הפרט לבין סיכויי הצלחתו בחיים הבוגרים, בתקופת הבגרות הצעירה (גילאי 18 עד 35):
פער במצב סוציאקונומי בין פרטים בדור ההורים מיתרגם לפער בין פרטים בדור הילדים לממש באופן מיטבי כישורים ויכולות

מקור: סקר חברתי למ"ס 2013

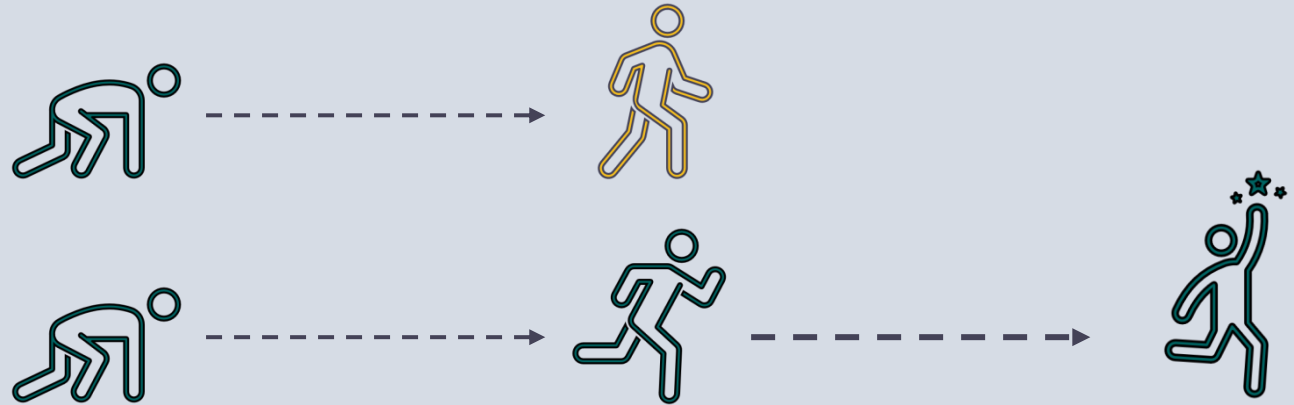
קידום מוביליות חברתית בגילאי 18 עד 35: צמצום הקשר בין מאפייני הרקע של הפרט לבין יכולתו לממש בצורה מיטבית את כישוריו ויכולותיו

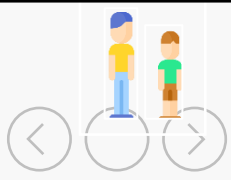

השאלה: כיצד מקדמים את מאפייני הפרט בגילאי 18-35 המאפשרים מימוש מיטבי של יכולות?

האתגר:

- איך נבודד את הגורמים הייחודיים לגילאי הבגרות הצעירה (אשר מקורם לא מוקדם יותר)?
- איך נוהה את הגורמים הרלוונטיים למציאות הישראלית?

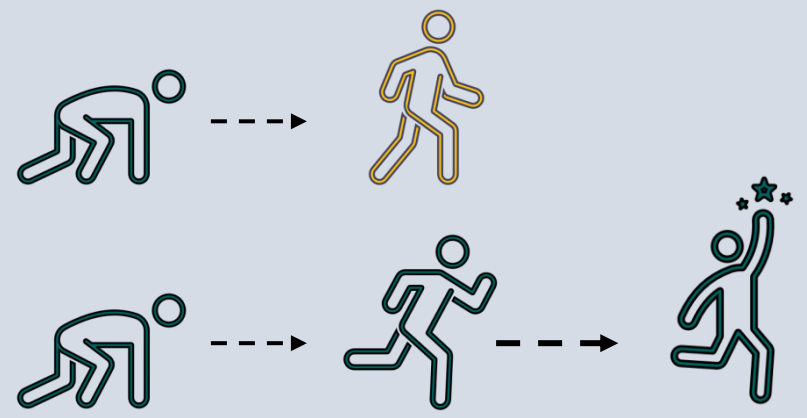

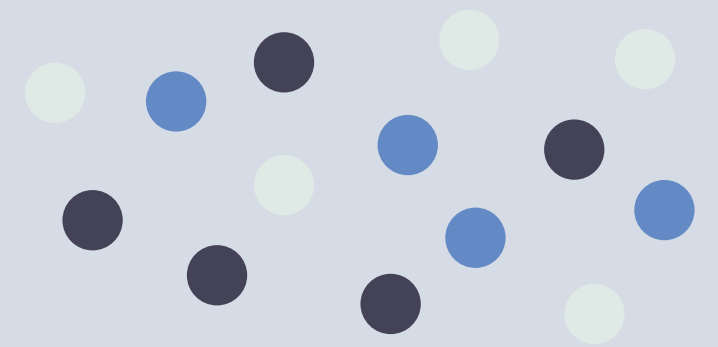
השאלה: כיצד מקדמים את מאפייני הפרט בגילאי 18-35 המאפשרים מימוש מיטבי של יכולות?

האתגר:

- איך נבודד את הגורמים הייחודיים לגילאי הבגרות הצעירה (אשר מקורם לא מוקדם יותר)?
- איך נוהה את הגורמים הרלוונטיים למציאות הישראלית?

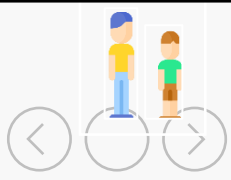

שימוש בשיטות של Machine Learning

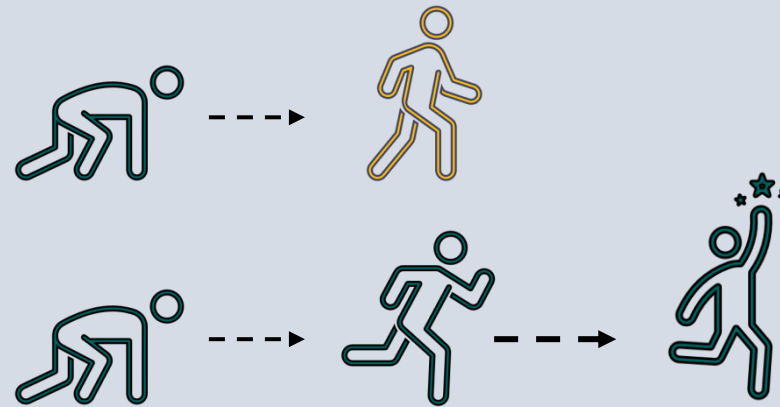

באמצעות ניתוח של Decision Trees

Random Forest

השאלה: כיצד מקדמים את מאפייני הפרט בגילאי 18-35 המאפשרים מימוש מיטבי של יכולות?

שימוש בשיטות של Machine Learning

באמצעות ניתוח של Decision Trees
Random Forest

קידום מוביליות חברתית 18 – 35: מתודולוגיה

זיהוי תוצאות ותפוקות

אינטגרציה של כלל החומרים לזיהוי הישגים רצויים של התערבויות מוצלחות, אשר כללה:

(1) **Top Down**: זיהוי הישגים רצויים בהתאם למידע התיאורטי/אמפירי אודות המאפיין הנדון

(2) **Bottom Up**: חילוץ הישגים רצויים משותפים להתערבויות מוצלחות

פרקטיקות מיטביות

מחקר פרקטיקות לאיתור התערבויות מוצלחות לקידום/חיזוק הגורמים והסרת החסמים בגילאים ובערוצים המתאימים. הפרקטיקות שנבחרו ענו על הקריטריונים:

(1) מערך מחקר (סוג ניסוי, גודל קבוצה ומשתנים מבוקרים)

(2) מדדים ביבליומטריים

(3) שנת פרסום מעל 2000

(4) הצלחה בקידום הגורם/הסרת החסם הנדון

העמקה בגורמי הפרט שזוהו

לימוד הגורמים, תוך היעזרות בממצאי מחקר הלמ"ס, ספרות תיאורטית ואמפירית ומחקרי התערבויות ומטה-אנליזות

זיהוי גורמים/חסמים למוביליות: מאפייני הפרט אשר מצמצמים את הקשר בין תנאי הרקע שלו לבין יכולת מימוש הפוטנציאל שלו

בידוד המאפיינים הייחודיים לגילאי הבגרות הצעירה ולישראל:

(1) ניתוח נתוני למ"ס, בשיטות של **Machine Learning** לזיהוי המשתנים שמבחינים בצורה מובהקת בין פרטים שעשו מוביליות לבין אלה שלא, בחלוקה לתתי אוכלוסיות, לאיתור אתגרים ייחודיים

(2) מחקר ספרות לפרשנות ממצאי הניתוח ולזיהוי מאפיינים נוספים

תוצרי המפה: שלוש שכבות של ידע יישומי

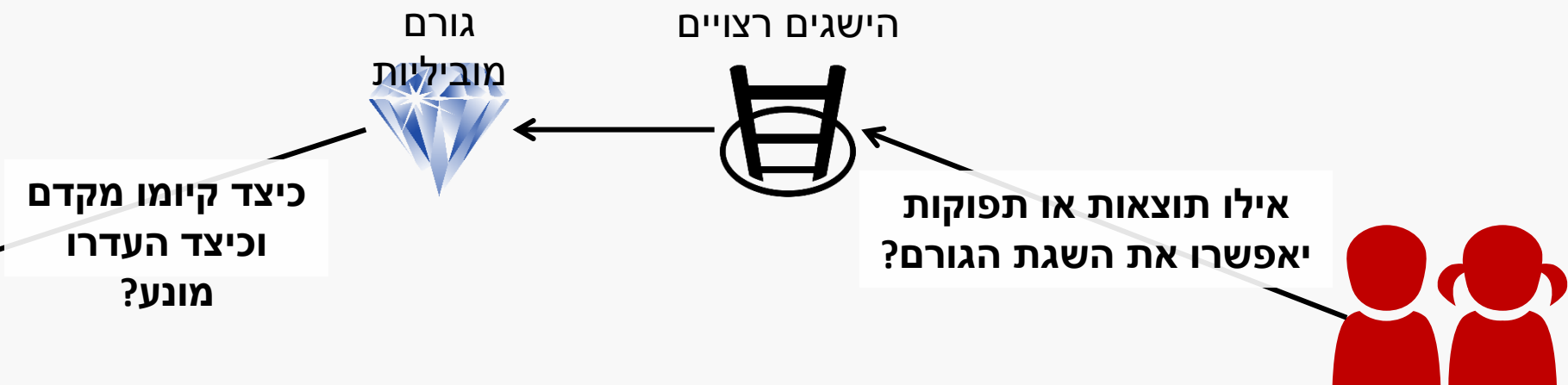
דוגמאות לפרקטיקות
השראה לכיווני פעולה

הישגים רצויים: מה צריך לעשות כדי לקדם את
הגורם או להתגבר על החסם?
גזירת תוצאות ביניים ותפוקות

תעודות זהות: מהו הקשר בין הגורם/חסם לבין מוביליות? מתי הוא
חשוב? בקרב אילו אוכלוסיות?
גזירת קהל יעד, מדדי אימפקט ותוצאות להתערבויות

תוצרי המפה: זום אין הישגים רצויים (גורמים)

לקבל, לממש להתמיד ולהתגמש ביחס להחלטות מיטביות (נבחן באינדיקטורים של השכלה, תעסוקה ומצב כלכלי)

תוצרי המפה: זום אין הישגים רצויים (חסמים)

לקבל, לממש להתמיד ולהתגמש ביחס להחלטות מיטביות (נבחן באינדיקטורים של השכלה, תעסוקה ומצב כלכלי)

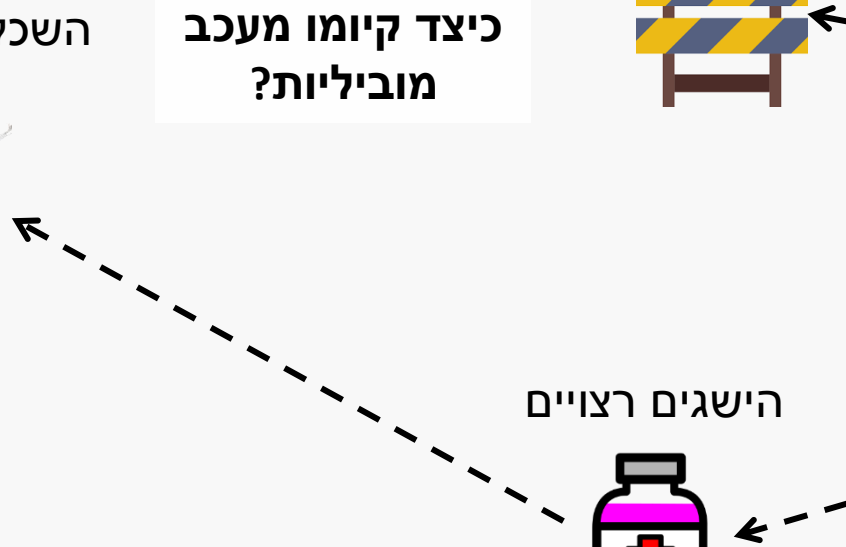

כיצד קיומו מעכב מוביליות?

אילו תוצאות או תפוקות יאפשרו להתגבר על קיומו של החסם?

הישגים רצויים

גילאי 18 עד 35 - התמונה הגדולה: על מה חשוב להשפיע ומתי

35 - 26

25 - 18

מקדם / חוסם

			מקדם	הון חברתי מחבר	משאבים
			מקדם	הון חברתי מגשר	
			מקדם	ידע	
			מקדם	השכלה אקדמית	
			מקדם	הכשרה מקצועית איכותית	
			מקדם	תמונת עתיד	
			מקדם	מסוגלות ותחושת שליטה	
			חוסם	בדידות	
			חוסם	בריאות לקויה	בריאות / נפשו
			חוסם	לחץ	
			חוסם	גירושים / פרידה	סממנים

מי?

פרטים מרקע
מוחלש
נשים
פרטים נון
קונפורמיסטים
בחברות
מסורתיות

מתי?

18 - 35

הקשר למוביליות חברתיות

מחקרים מהארץ ומהעולם מצביעים על היעדר
הון חברתי מחבר - אשר מוביל להיעדר תמיכה
פיננסית, אינסטרומנטלית, אינפורמטיבית
ורגשית - כחסם מרכזי להצלחה, הן בשלבי
המעבר לחיים הבוגרים, הן בהתמדה בבחירות
והסתגלות לשינויים, והן בהתמודדות עם
משברים

מה?

מערך קשרים חזקים ואיכותיים שמחזיק
הפרט עם בתוך קבוצת השייכות שלו
(כוללת בני משפחה, חברים, שכנים)
המתאפיין ביחסי הדדיות, שייכות ואמון
ומספק סוגים שונים של תמיכה (פיננסית,
אינסטרומנטלית, זהותית ורגשית)

מקורות

חזרה
לגורמים

מי?

פרטים מרקע
מוחלש
נשים
פרטים נון
קונפורמיסטים
בחברות
מסורתיות

מתי?

18 - 35

הקשר למוביליות חברתיות

מחקרים מהארץ ומהעולם מצביעים על היעדר הון חברתי מגשר - אשר מוביל להיעדר תמיכה פיננסית, אינסטרומנטלית, אינפורמטיבית ורגשית - כחסם מרכזי להצלחה, הן בשלבי המעבר לחיים הבוגרים, הן בהתמדה בבחירות והסתגלות לשינויים, והן בהתמודדות עם משברים

מה?

משתנה מרכזי שמבחין בין קבוצות באוכלוסיות רבות. מתפקד גם כ"חסם" למוביליות (היעדרו מבחין בין "מוביליות" ל"כל השאר" בקרב נשים שצלחו מכשולים קודמים) וגם כ"מגן" מפני הידרדרות/עצירה במקום (מבחין בין "עוני" ל"אלו שאינם בעוני" בקרב חילונים עם רקע של עוני).
גורם מסביר למרכזיות המשתנה "עישון" באבחנה בין קבוצות: הספרות המקצועית מצביעה על היעדר הון חברתי מגשר כגורם שמעודד עישון, ועל קיום הון חברתי מגשר כעל גורם שמעודד הפסקת עישון.

מי?

פרטים מרקע
מוחלש
נשים
פרטים נון
קונפורמיסטים
בחברות
מסורתיות

מתי?

35 - 18

הקשר למוביליות

חברתית

יעדר

לבי

זירות

ים

משתנים רלוונטיים לרשת תמיכה הם דומיננטים במיוחד באבחנה בין "מוביליות" ל"כל השאר" ובין "עוני" ל"כל השאר" בקרב חילונים וחילוניות מרקע של עוני. היעדר רשת תמיכה הוא חסם שמסביר הבדלים מעניינים שנמצאו בניתוחי הלמ"ס בין דתיים וחילוניים. בפרט: היעדר רשת תמיכה הוא אחד ההסברים למדוע בקרב דתיים, היות רווק או גרוש הוא משתנה שמבדיל בין קבוצת ה"עוני" ל"כל השאר", ומדוע המשתנה "מספר ילדים" מתנהג אחרת בקרב דתיים וחילונים (בקרב דתיים, מרובי ילדים הם פחות בקבוצת ה"עוני" בעוד המצב הפוך בקרב חילונים)

מה?

מערך קשרים
הפרט עם א
המיידיית (הס
שכנים) המתא
ואמון ומספ
(פינוסית,

- **Abbott, M., & Reilly, A. (2019). The Role of Social Capital in Supporting Economic Mobility.**
- **Cohen, S., & Wills, T. A. (1985). Stress, social support, and the buffering hypothesis. Psychological bulletin, 98(2), 310.**
- **Fernandes-Alcantara. A. L., (2014). Volnurable youth: Background and Policies. Washington, DC. Congressional Research Service**
- **Sulimani-Aidan, Y. (2020). Social networks during the transition to adulthood from the perspective of Israeli care leavers and their social workers. Children and Youth Services Review, 105075.**
- **Sulimani-Aidan, Y., & Melkman, E. (2018). Risk and resilience in the transition to adulthood from the point of view of care leavers and caseworkers. Children and Youth Services Review, 88, 135-140.**

הון חברתי מחבר: הישגים רצויים

חזרה
לגורמים

נוכחות של דמות/יות יציבה/ות בחייו
של הפרט המספקת/ות תמיכה
רגשית ונפשית

**מקורות תמיכה
חלופיים**

הפרט רוכש יכולות התמודדות עם
מכשולים אפשריים דרך יצירת
קשרים חברתיים, והאפשרות
לבקש תמיכה

כישורים חברתיים

ריבוי הזדמנויות לפרט לבניית
רשתות חברתיות, התנסות
בהקשרים חברתיים שונים ויצירת
ומקורות תמיכה

**הזדמנויות לבניית
רשתות**

מי?

פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

בגרות מוקדמת:
18 - 35

הקשר למוביליות חברתיות

על פי מחקרים רבים, הון חברתי מגשר נמצא קשור לתוצאות כלכליות ותעסוקתיות שונות כדוגמת יותר המלצות למעסיקים, הרחבה של ידע והזדמנויות תעסוקתיות, פרודוקטיביות גבוהה יותר בעבודה, היעדר אבטלה ואף שכר גבוה יותר.

מה?

מערך קשרים המחבר בין הפרט לבין פרטים מחוץ לקבוצת השייכות שלו (כלומר, פרטים מקבוצות אתנית, מעמדית, דתית שונות) ומספק נגישות למגוון רחב יותר של אפשרויות תעסוקתיות ולימודיות

מקורות

חזרה
לגורמים

מי?

פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

בגרות מוקדמת:

הקשר למוביליות חברתית

מחקרים שונים מצביעים על העובדה שהון חברתי מגשר מחולק בצורה לא שוויונית באוכלוסייה. לפרטים מרקע מוחלש יש פחות הזדמנויות לייצר הון חברתי מגשר וקיימים גם חסמים, כדוגמת הקושי בהדדיות, אשר מעכבים או מונעים את יצירתו

מה?

מערך קשרים המחבר בין הפרט לבין פרטים מקבוצות אוכלוסייה שונות (אתנית, מעמדית, דתית וכיו"ב) ומספק נגישות למגוון רחב יותר של אפשרויות

- Brown, M., Setren, E., & Topa, G. (2016). Do informal referrals lead to better matches? Evidence from a firm's employee referral system. *Journal of Labor Economics*, 34(1), 161–209
- McDonald, S. (2015). Network effects across the earnings distribution: Payoffs to visible and invisible job finding assistance. *Social Science Research*, 49, 299–313.
- Smith, S. S. (2016). Job finding among the poor: Do social ties matter? In D. Brady & L. M. Burton (Eds.), *The Oxford handbook of the social science of poverty* (pp. 438–461). Oxford, UK: Oxford University Press.
- Greve, A., Benassi, M., & Sti, A. D. (2010). Exploring the contributions of human and social capital to productivity. *International Review of Sociology*, 20(1), 35–58.

הון חברתי מגשר: הישגים רצויים

חזרה
לגורמים

בניית רשתות עמיתים עבור
הפרט בהקשרים מגוונים

**רשתות
עמיתים**

ריבוי הזדמנויות לפרט לבניית
רשתות חברתיות, התנסות
בהקשרים חברתיים שונים
ויצירת ומקורות תמיכה

**הזדמנויות
לבניית רשתות**

מי?

פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

בגרות מוקדמת:
18 - 25

הקשר למוביליות חברתיות

- **ידע עצמי:** היכרות אישית של הפרט עם נטיותיו, יכולותיו חוזקותיו, חולשותיו וערכיו מאפשרת לו לחדד את היררכיית החשיבויות של תפקידי חייו השונים ולתכנן עתיד מותאם שמהווה ביטוי אותנטי של תפיסה עצמית (ולא של נורמות וסטראוטיפים).
- **ידע על עולם התעסוקה:** היכרות של הפרט עם עולם העבודה והתעסוקה, כמו גם רכישת ידע ויכולות כלליים אודות התנהלות בחיים בוגרים, מאפשרת למבוגרים בהתהוות לבנות לעצמם תכנית, מותאמת, ריאלית ובת השגה

מה?

- **ידע עצמי:** היכרות של הפרט עם עצמו (נטיותיו, כישוריו, יכולותיו, חוזקותיו וחולשותיו)
- **ידע על עולם התעסוקה:** היכרות של הפרט עם עולם העבודה (מקצועות שונים ומאפייניהם - תנאי עבודה, סביבת עבודה, כישורים ויכולות נדרשים), עם הדרישות שמסלולים שונים מציבים והדרך למלאן

מקורות

חזרה
לגורמים

מי?

פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

בגרות מוקדמת:
18 - 25

הקשר למוביליות חברתית?

היכרות אישית של הפרט עם נטיותיו, יכולותיו חוזקותיו, חולשותיו וערכיו מאפשרת לו לחדד את הרכיבית החשיבויות של תפקידי חייו השונים ולתכנן עתיד מותאם שמהווה ביטוי אותנטי של תפיסה עצמית (ולא של נורמות וסטיראוטיפים).
היכרות עם עולם העבודה והתעסוקה, כמו גם רכישת ידע ויכולות כלליים אודות התנהלות בחיים בוגרים, מאפשרת למבוגרים בהתהוות לבנות לעצמם תכנית, מותאמת, ריאלית ובת השגה

מה?

מחקרים שונים ומטה-אנליזות מצביעים על ידע בעולם העבודה ובמקצועות השונים, לצד היכרות הפרט עם עצמו, כרכיבים משמעותיים של תכניות קריירה יעילות המיועדות למבוגרים צעירים

מי?

פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

בגרות מוקדמת:
25 - 18

הקשר למוביליות חברתית

היכרות אישית של הפרט עם נטיותיו, יכולותיו
חזקותיו, חולשותיו וערכיו מעסיקה לו לחדד את
שונים ולתכנן
תקופת הבגרות הצעירה היא תקופת מעבר קריטית
בה הפרט מצוי בתהליכי חקירה ובחירה אשר ישפיעו
רבות על עתידו. לצורך קבלה ומימוש החלטות
מיטביות, בכלל תחומי החיים, על הבוגר הצעיר
להחזיק בידע, הן לגבי עצמו (נטיותיו, כישוריו,
חוזקותיו, חולשותיו), הן לגבי האפשרויות העומדות
בפניו, והן לגבי הצעדים הנדרשים לצורך מימוש
מטרותיו הלימודיות והתעסוקתיות

מה?

היכרות של הפרט עם עצמו
(נטיותיו, כישוריו, יכולותיו
חוזקותיו וחולשותיו), עם
העבודה (מקצועות שונים
ומאפייניהם - תנאי עבודה, ס
עבודה, כישורים ויכולות נדר
עם הדרישות שמסלולים ש
מציבים והדרך למלאן

מי?

פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

כרזות מוקדמת:
25

הקשר למוביליות חברתית

היכרות אישית של הפרט עם נטיותיו, יכולותיו
חוזקותיו, חולשותיו וערכיו מאפשרת לו לפתח את
היררכיית החשיבויות של ה...
עמיד מותאם שמהווה ביטוי
(ולא של נורמות
היכרות עם עולם העבודה
ידע ויכולות כלליים אודות
מאפשרת למבוגרים בהת...
מותאמת, ריאל

אחד החסמים של
פרטים מרקע
מוחלש הוא היעדר
הון חברתי מחבר
ומגשר אשר מהווים
ערוץ משמעותי
לרכישת ידע רלוונטי
לתכנון עתידי מיטבי

מה?

היכרות של הפרט עם עצמו
(נטיותיו, כישוריו, יכולותיו,
חוזקותיו וחולשותיו), עם עולם
העבודה (מקצועות שונים
ומאפייניהם - תנאי עבודה, סביבת
עבודה, כישורים ויכולות נדרשים),
עם הדרישות שמסלולים שונים
מציבים והדרך למלאן

- Whiston, S. C., & Cinamon, R. G. (2015). The Work-Family Interface: Integrating Research and Career Counseling Practice. *The Career Development Quarterly*, 63(1), 44-56
- Jepsen, D. A., & Sheu, H. (2003). General job satisfaction from a developmental perspective: Exploring choice-job matches at two career stages. *Career Development Quarterly*, 52, 162–179
- Ferrari, L., Nota, L., & Soresi, S. (2012). Evaluation of an intervention to foster time perspective and career decidedness in a group of Italian adolescents. *Career Development Quarterly*, 60, 82–96
- Lapan, R. T., & Kosciulek, J. F. (2001). Toward a community career system program evaluation framework. *Journal of Counseling and Development*, 79, 3–15

חזרה
לגורמים

הפרט רוכש יכולות הצגה עצמית (בקורות חיים, ברשתות וירטואליות, בראיונות עבודה וכיו"ב)

מיומנויות הצגה עצמית

הפרט רוכש יכולות חיפוש ידע אודות כיווני השכלה/הכשרה/תעסוקה שונים, והדרכים לממשם

מיומנויות חיפוש ידע

הפרט רוכש מודעות לערכיו, נטיותיו, שאיפותיו, מטרותיו ונטיותיו, מאשרר אותם ומזהה קונפליקטים אפשריים בניהם

היכרות ואישור עצמיים

הפרט רוכש ידע אודות מקצועות שונים, כיווני תעסוקה, דרישותיהם, זכויותיו, התנהלות פיננסית וכיו"ב

ידע רלוונטי

הכשרה מקצועית איכותית

מי?

פרטים מרקע
מוחלש
ערבים
חרדים

מתי?

בגרות מוקדמת:
35 - 18

הקשר למוביליות חברתיות

על פי מחקרי הערכה רבים, הכשרה מקצועית איכותית מגדילה את סיכויי העסקה ואת יכולת ההשתכרות, ובכך מהווה מסלול אלטרנטיבי למוביליות חברתית עבור צעירים שלא רכשו השכלה אקדמית או שהשכלתם לא מובילה אותם לתעסוקה איכותית.

מה?

הכשרה מקצועית איכותית מהווה ערוץ אלטרנטיבי למוביליות חברתית, במקביל לערוץ ההשכלה האקדמית, בזכות היותה:
(1) מושכת קהל יעד מתאים
(2) מתאפיינת בשיעור מסיימים גבוה/שיעור נשירה נמוך (3) מאפשרת השתלבות מהירה בתעסוקה איכותית ומכניסה

מקורות

חזרה
לגורמים

מי?

פרטים מרקע
מוחלש
ערבים
חרדים

מתי?

בגרות מוקדמת:
18 - 35

הקשר למוביליות חברתיות

על פי מחקרי הערכה רבים, הכשרה מקצועית איכותית מגדילה את סיכויי העסקה ואת יכולת ההשתכרות, ובכך מהווה מסלול אלטרנטיבי למוביליות חברתית עבור צעירים שלא רכשו השכלה אקדמית או שהשכלתם לא מובילה אותם לתעסוקה איכותית.

בישראל, ערוץ ההכשרה המקצועית אינו אפקטיבי: מניתוחי הלמ"ס עולה כי השתתפות בהכשרה מקצועית (שנתיים ומעלה) כמעט שאינה מבחינה בין הקבוצות באוכלוסיות השונות. זאת בשונה מהשכלה אקדמית שנמצאה כמשתנה מרכזי בהבחנה בכלל האוכלוסיות. ממצא זה תואם את הנתונים אודות: (1) ביקוש מועט - בתחום החינוך המקצועי-טכנולוגי, רק כ-12,000 מתחילים מסלול הכשרה במכללות טכנולוגיות בשנה (2) שיעור המסיימים הנמוך - בתחום החינוך המקצועי/טכנולוגי, רק כ-50% מקבלים דיפלומה (3) פחות מ-50% מהלומדים משתלבים בתעסוקה במקצוע אותו למדו (4)

השכר הממוצע של בוגרי ההכשרות המקצועיות נמוך משמעותית מהשכר הממוצע במשק

מקורות

הכשרה מקצועית איכותית: חסמים מרכזיים

תדמית שלילית של
שוק ההכשרה

חוסר התאמה בין
ההכשרות לצרכי
השוק
* עבודות המבוקשות בשוק

חוסר התאמה בין
ההכשרות לצרכי
מעסיקים
* לדוג': מיומנות עבודה בצוות

קושי תרבותי,
מוטיבציוני ולימודי של
המשתתפים להתמיד
בהכשרה

קושי כלכלי של
המשתתפים להתמיד
בהכשרה ו/או בהשמה

הכשרה מקצועית איכותית: הישגים רצויים

חזרה
לגורמים

יצירת שיתופי פעולה עם מעסיקים ליצירת התמחויות, on the job training, מיקוד תכנים, רגישות תרבותית וכיו"ב

שת"פ עם
מעסיקים

שיפור הידע של הפרט בנושאי ליבה וחיזוק כישוריו הרכים

הקניית ידע
ומיומנויות
כלליות

שיפור ההתאמה בין נושא ההכשרות לבין המשתתפים בהן מבחינת יכולות, נטיות ומוטיבציה כללית

שיפור התאמה

- Tripney, J., Hombrados, J., Newman, M., Hovish, K., Brown, C., Steinka-Fry, K., & Wilkey, E. (2013). Technical and vocational education and training (TVET) interventions to improve the employability and employment of young people in low-and middle-income countries: A systematic review. *Campbell Systematic Reviews*, 9(1), 1-171.
- Brunello, G., & Rocco, L. (2015). The effects of vocational education on adult skills and wages: What can we learn from PIAAC?.
- Eichhorst, W., Rodríguez-Planas, N., Schmidl, R., & Zimmermann, K. F. (2015). A road map to vocational education and training in industrialized countries. *ILR Review*, 68(2), 314-337.

מי?

כלל האוכלוסיות

מתי?

בגרות מוקדמת:
18 - 25

הקשר למוביליות חברתיות

בדידות עשויה להוביל לבעיות רגשיות כדוגמת דיכאון וחרדה אשר בתורם מביאים לתוצאות תעסוקתיות ובריאותיות שליליות. כמו כן, בדידות עשויה להוביל להתנהגויות של הימנעות ופוגמת בכישורים חברתיים, כישורים ניהוליים ויכולת תכנון ארוך טווח.

מה?

פער בין רצונו של האדם למערכות יחסים חברתיות לבין קשריו החברתיים בפועל. בדידות, שהינה התפיסה של האדם על מצבו החברתי, מובחנת מבידוד חברתי, אשר מתייחס לכמות האובייקטיבית של הקשרים החברתיים בהם הפרט מעורב. תחושת בדידות לרוב מניעה לפעולה (או הימנעות) באופן דומה לרעב וצמא המהווה רמז פנימי המפעיל התנהגות אשר תמנע פגיעה – במקרה הזה, הימנעות מאינטראקציות חברתיות לא מספקות

מקורות

חזרה
לגורמים

מי?

כלל האוכלוסיות

מתי?

בגרות מוקדמת:
18 - 25

הקשר למוביליות חברתיות

בדידות עשוייה להוביל לבעיות רגשיות כדוגמת דיכאון וחרדה אשר בתורם מביאים לתוצאות תעסוקתיות ובריאותיות שליליות. כמו כן, בדידות עשוייה להוביל להתנהגויות של הימנעות ופוגמת בכישורים חברתיים, כישורים ניהוליים ויכולת תכנון ארוך טווח.

מה?

בניתוח נתוני הלמ"ס, בדידות נמצאה כמשתנה שמבחין בין הקבוצות השונות באוכלוסיות רבות - גם בקרב פרטים לגביהם מתקיימים תנאים אחרים להצלחה.

מחקרי אורך מדגימים כי דיכאון וחרדה בקרב צעירים (18) מקטינים את הסיכוי למצוא עבודה ומגדילים את הסיכון לבעיות נפשיות ולהתנהגות בריאותית מסוכנת.

מספקות

מי?

מתי?

הקשר למוביליות

מה?

כלל האוכלוסיות

בגרות מוקדמת:
25 - 18

חברתית

יזום רגשיות

תחושת רגשיות

להתנהגויות

חברתיים,

ארוך טווח.

(1) מחקרים מצאו כי בדידות נפוצה יותר בקרב צעירים בגילאי 18 – 25.

(2) בישראל, כ-20% מבני ה-18 עד 25 מדווחים על תחושת בדידות לפחות פעם בשבוע.

(3) בדידות פוגעת יותר בצעירים: בקרב צעירים בגילאי 18 – 25, בדידות מובילה ליותר בעיות בריאותיות

מה?

פער בין רצונו של האדם למערכות יחסים חברתיות לבין קשריו החברתיים בפועל. משקפת את הבידוד החברתי על ידי הפרט ומובחנת מבידוד מתייחס לכמות האובייקטיבית החברתיים בהם הפרט מעורב. כמבנה מניע לפעולה (או הימנעות) לרעב וצמא המהווה רמז פנימי התנהגות אשר תמנע פגיעה – הימנעות מאינטראקציות חברתיות לא מספקות

- Masi, C. M., Chen, H. Y., Hawkley, L. C., & Cacioppo, J. T. (2011). A meta-analysis of interventions to reduce loneliness. *Personality and Social Psychology Review*, 15(3), 219-266.
- Cacioppo, S., Grippo, A. J., London, S., Goossens, L., & Cacioppo, J. T. (2015). Loneliness: Clinical import and interventions. *Perspectives on Psychological Science*, 10(2), 238-249.
- Cacioppo, J. T., Hughes, M. E., Waite, L. J., Hawkley, L. C., & Thisted, R. A. (2006). Loneliness as a specific risk factor for depressive symptoms: cross-sectional and longitudinal analyses. *Psychology and aging*, 21(1), 140.
- Victor, C. R., & Yang, K. (2012). The prevalence of loneliness among adults: a case study of the United Kingdom. *The Journal of psychology*, 146(1-2), 85-104.
- Seepersad, S. S. (2005). Understanding and helping the lonely: an evaluation of the LUV Program (pp. 4002-4002). University of Illinois at Urbana-Champaign.
- Matthews, T., Danese, A., Caspi, A., Fisher, H. L., Goldman-Mellor, S., Kopa, A., ... & Arseneault, L. (2019). Lonely young adults in modern Britain: findings from an epidemiological cohort study. *Psychological medicine*, 49(2), 268-277.

בדידות: הישגים רצויים

חזרה
לגורמים

נוכחות של דמות/יות יציבה/ות
בחיו של הפרט המספקת/ות
תמיכה רגשית ונפשית

**מקורות תמיכה
חלופיים**

הפרט רוכש יכולות התמודדות
עם מכשולים אפשריים דרך
יצירת קשרים חברתיים,
והאפשרות לבקש תמיכה

**כישורים
חברתיים**

ריבוי הזדמנויות לפרט לבניית
רשתות חברתיות, התנסות
בהקשרים חברתיים שונים
ויצירת ומקורות תמיכה

**הזדמנויות
לבניית רשתות**

הפרט משנה את תפיסותיו
ואופני הפרשנות שלו, אשר
מובילים לבידודו החברתי
הנתפס

**תפיסות
אדפטיביות**

מי?

כלל האוכלוסיות
פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

18 - 35

הקשר למוביליות חברתיות

בהיעדר טיפול מתאים, תדיר והולם, תחלואה כרונית מביאה לקשיים בתפקוד ואשפוזים חוזרים מרובים וגורמת לתוצאות שליליות בתחום התעסוקה. לדוגמה, פרטים עם מחלות כרוניות עובדים בין 4% ל-6% פחות שעות שבועיות מפרטים בריאים ומרוויחים בין 6% ל-9% פחות. תחלואה כרונית מהווה גם גורם סיכון לאבטלה ואיבוד תעסוקה

מה?

- תחלואה כרונית (כדוגמת סכרת, מחלות קרדיו-וסקולאריות, מחלות נשימתיות, דלקת פרקים וכיו"ב). גורמי הסיכון למחלות כרוניות כוללים (אך לא מוגבלים ל) יתר לחץ דם, רמות שומנים גבוהות בדם, השמנה, חוסר פעילות גופנית, עישון והרגלי תזונה לקויים.
- מולטי מורבידיות, אשר אינן ניתנות לריפוי, ודורשות מהפרט תחזוק וטיפול

מקורות

חזרה
לגורמים

מי?

כלל האוכלוסיות
פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

הקשר למוביליות חברתית

מה?

תחלואה כרונית היא נפוצה יותר בקרב פרטים ממעמד סוציאקונומי נמוך, כמו גם גורמי הסיכון לה, כדוגמת עישון, תזונה לקויה והיעדר פעילות גופנית

בהיעדר טיפול מתאים, תדיר ורציף, מביאה לקשיים בתפקוד ואשפוזים גורמת לתוצאות שליליות בתחום פרטים עם מחלות כרוניות עובדות שעות שבועיות מפרטים בריאים יותר. 9% פחות. תחלואה כרונית מובילה לאבטלה ואיבוד ת

פרטים הסובלים מתחלואה כרונית (כדוגמת סכרת, מחלות קרדיו-וסקולאריות, מחלות נשימתיות, דלקת פרקים וכיו"ב) ו/או מולטי מורבידית, אשר אינן ניתנות לריפוי, ודורשות מהפרט תחזוק וטיפול תמידיים. גורמי הסיכון למחלות כרוניות כוללים (אך לא מוגבלים ל) יתר לחץ דם, רמות שומנים גבוהות בדם, השמנה, חוסר פעילות גופנית, עישון והרגלי תזונה לקויים.

מקורות

- Van Rijn, R., et al., (2014), "Influence of poor health on exit from paid employment: a systematic review." *Occupation and environmental medicine*, Vol. 71, No. 4, pp. 295-301.
- Schuring M., Burdorf L., Kunst A. and J. Mackenbach, (2007), "The effects of ill health on entering and maintaining paid employment: evidence in European countries", *Journal of Epidemiology & Community Health*. Vol. 6, No. 7, pp. 597–604
- Schunck, R. and B.G. Rogge (2012), "Unemployment and Smoking: Causation, Selection, or Common Cause? Evidence from Longitudinal Data.
- SOEP Paper 491", The German Socio-Economic Panel Study at DIW Berlin available at: <http://ssrn.com/abstract=2166748>
- Sassi, F. et al. (2009), "Improving Lifestyles, Tackling Obesity: The Health and Economic Impact of Prevention Strategies", *OECD Health Working Papers*, No. 48. Paris, OECD Publishing, 2009
- אמה אברבוך, שלומית אבני (עורכות) (2014). *אי שוויון בבריאות וההתמודדות אתו*. משרד הבריאות, מינהל תכנון אסטרטגי וכלכלי, 2014
- המרכז לבקרת מחלות. (2013) *דוח שרת הבריאות על העישון בישראל*. ירושלים 2013

בריאות לקויה: הישגים רצויים

חזרה
לגורמים

יצירת שותפויות פעילות עם מטופלים להעצמה והגברת מעורבות

שותפות עם מטופלים

יצירת מנגנונים להגברת הרצף הטיפולי בין שירותים, מרפאות ובין אשפוז לקהילה

רצף טיפולי

מעבר מהמתנה פאסיבית למטופלים לזיהוי פרטים בקבוצות סיכון ונקיטת יוזמה אקטיבית

טיפול מונע ופרואקטיביות

הפחתה במספר הטעויות, תקלות ובעיות הבטיחות באמצעות מנגנוני אחריות ברורים

מנגנוני אחריות

חיזוק הבנת המטופל את מצבו והגברת מעורבותו בטיפול

הגברת מעורבות ושיפור תקשורת

מי?

אוכלוסיה דתית
אוכלוסיה ערבית
נשים

מקורות

מתי?

בגרות מוקדמת:
25 - 18

הקשר למוביליות חברתיות

שלב המעבר מילדות לבגרות (18 - 25) מהווה תקופה קריטית בעלת השפעה על המשך התפתחותו ועתידו של הפרט, במהלכה הוא מגבש את זהותו אשר תתבטא בבחירות מקצועיות ואישיות משמעותיות. אחד המאפיינים של צעירים בישראל הוא חששם מכישלון בשילוב תפקידי חיים שונים – אשר מוביל פעמים רבות לצמצום השאיפות התעסוקתיות שלהם. תהליך של הצבת מטרות ותכנון ארוך טווח מאפשר לצעירים להתמודד בצורה מיטבית עם חששות אלה, תוך התפשרות מינימאלית, כמו גם ליישב בין הקונפליקטים המתגלעים בהמשך הדרך

מה?

תהליך הנעה ורגולציה עצמית במסגרתו הפרט פורט את שאיפותיו, ציפיותיו וערכיו בכלל תחומי החיים לרשימת מטרות ויעדים, המנחים אותו בבניית תכנית פעולה לטווחי זמן משתנים, מהווים את המדדים לאורם הוא בוחן את התקדמותו, ומאפשרים לו לצפות מראש קונפליקטים בין תפקידי חיים שונים ולהתמודד עמם, תוך התפשרות מינימאלית

חזרה
לגורמים

מי?

אוכלוסיה דתית
אוכלוסיה ערבית
נשים

מתי?

בגרות מוקדמת:
25 - 18

הקשר למוביליות חברתיות

שלב המעבר מילדות לבגרות (18 - 25) מהווה תקופה קריטית בעלת השפעה על המשך התפתחותו ועתידו של הפרט, במהלכה הוא מגבש את זהותו אשר תתבטא בבחירות מקצועיות ואישיות משמעותיות. אחד המאפיינים של צעירים בישראל הוא חששם מכישלון בשילוב תפקידי חיים שונים – אשר מוביל פעמים רבות לצמצום השאיפות התעסוקתיות שלהם. תהליך של הצבת מטרות ותכנון ארוך טווח מאפשר לצעירים להתמודד בצורה מיטבית עם חששות אלה, תוך התפשרות מינימאלית, כמו גם ליישב בין הקונפליקטים המתגלעים בהמשך הדרך

מחקרים מדגימים כי צעירים שעסקו בתהליכי חקירה עצמית, הצבת מטרות ותכנון לטווח רחוק מתמודדים טוב יותר עם המעבר מבית הספר לעבודה ומשפחה, במיוחד כאשר מדובר בצעירים אשר עשויים להתמודד עם קונפליקטים בין תפקידי חיים שונים.

מטה-אנליזה של מחקרים אודות התערבויות קריירה הצביעה על תמונת עתיד כמאפיין מרכזי של תכניות יעילות.

הגורם 'תמונת עתיד' נובע גם מניתוח נתונים הלמ"ס: גורם זה מסביר את מרכזיותו של המשתנה "רישיון נהיגה" באבחנה בין "עוני" ל"כל השאר". רעיקר רעיקר דתיים

מי?

אוכלוסיה דתית
אוכלוסיה ערבית
נשים

מתי?

בגרות מוקדמת:
25 - 18

הקשר למוביליות

שלב המעבר מילדות לבגרות (18 - 25) מהווה תקופה קריטית בעלת השפעה על המשך המהלך. ההחלטות הנעשות בתקופה זו משפיעות על תוצאות החינוך, התעסוקתיות, התכנון ארוך טווח, ומודד בצורה מיטבית עם חששות אלה, תוך התפשרות מינימאלית, כמו גם ליישב בין הקונפליקטים המתגלעים בהמשך הדרך.

מה?

תהליך הנעה ורגולציה עצמית במסגרתו הפעולה והתפתחות של התפתחות תעסוקתית ותפיסת עתיד, תקופת הבגרות המוקדמת מתאפיינת בין היתר בחידוד ומיקוד השאיפות והציפיות שהחזיק בהן הפרט בתקופת גיל ההתבגרות, והפיכתן למטרות ויעדים חיוניים (2) מחקרים שונים מצאו כי הצבת מטרות אישיות ותכנון ארוך טווח מסייע למבוגרים צעירים מקבוצות אוכלוסייה שונות, להתמודד בהצלחה מרובה יותר עם אתגרי המעבר ממסגרות הילדות וההתבגרות לעולם הלימודים, התעסוקה והמשפחה (3) על פי מחקרי אורך שונים, התערבויות לחיזוק היכולת להצבת מטרות ותכנון ארוך טווח הן יעילות במיוחד בגילאי הבגרות המוקדמת מינימאלית

מי?

אוכלוסיה דתית
אוכלוסיה ערבית
נשים

מתי?

בגרות מוקדמת:
25 - 18

הקשר למוביליות

שלב המעבר מילדות לבגרות (18 - 25) מהווה תקופה קריטית בעלת השפעה על המשך החיים. היא מאתגרת את האדם מבחינה פיזית, נפשית, חברתית, תרבותית, רגשית, ורוחנית. היא מאתגרת את האדם מבחינה פיזית, נפשית, חברתית, תרבותית, רגשית, ורוחנית. היא מאתגרת את האדם מבחינה פיזית, נפשית, חברתית, תרבותית, רגשית, ורוחנית.

מה?

תהליך הנעה ורגולציה עצמית במסגרתו הפרט פורט ורכיו בכל מטרות ויעד תכנית פעו מהווים את התקדמותו, קונפליקטים ולהתמודד מינימאלית

- Locke, E. A., & Latham, G. P. (2006). New directions in goal-setting theory. *Current directions in psychological science*, 15(5), 265-268
- Epton, T., Currie, S., & Armitage, C. J. (2017). Unique effects of setting goals on behavior change: Systematic review and meta-analysis. *Journal of consulting and clinical psychology*, 85(12), 1182
- West, R. L., & Yassuda, M. S. (2004). Aging and memory control beliefs: Performance in relation to goal setting and memory self-evaluation. *The Journals of Gerontology Series B: Psychological Sciences and Social Sciences*, 59(2), P56-P65
- Locke, E. A., & Latham, G. P. (2019). The development of goal setting theory: A half century retrospective. *Motivation Science*, 5(2), 93
- Brown, S. D., & Crane-Ryan, N. E (2000). Four (or five) session and a cloud of dust: Old assumptions and new observations about career counseling. In S. D. Brown & R. W Lent (Eds.), *Handbook of Counseling Psychology* (pp. 740-766). New York, NY: Wiley John & Sons
- Amstad, F. T., Meier, L. L., Fasel, U., Elfering, A., & Semmer, N. K. (2011). A meta-analysis of work–family conflict and various outcomes with a special emphasis on cross-domain versus matching-domain relations. *Journal of Occupational Health Psychology*, 16, 151–169
- Hoobler, J. M., Hu, J., & Wilson, M. S. (2010). Do work-ers who experience conflict between the work and family domains hit a “glass ceiling?” A meta-analytic examination. *Journal of Vocational Behavior*, 77, 481–494

תמונת עתיד: הישגים רצויים

חזרה
לגורמים

הפרט מייצר מוטיבציה
ומחוייבות פנימית
למטרה/מטרות ו/או
תכנית פעולה

**מחוייבות
למטרה/תכנית**

הפרט רוכש יכולות
התמודדות עם מכשולים
אפשריים דרך יצירת
קשרים חברתיים,
והאפשרות לבקש תמיכה

**כישורים
חברתיים**

הפרט רוכש מודעות
לערכיו, נטיותיו,
שאיפותיו, מטרותיו
ונטיותיו, מאשרר אותם
ומזהה קונפליקטים
אפשריים בניהם

**היכרות
ואישור
עצמיים**

הפרט מפתח את היכולת
להשאר מחובר למטרותיו
בתחומי חיים שונים,
מתוך האמונה העצמית
ביכולתו להתמודד עם
קשיי השילוב בניהן

**אופטימיות
ביחס לעתיד**

מי?

פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

18 - 35

הקשר למוביליות חברתיות

מסוגלות ותחושת שליטה מתפקדים כגורמי חוסן - פרטים עם מסוגלות ותחושת שליטה מכוונים גבוה יותר, מקבלים בחירות מיטיבות יותר, בכלל תחומי החיים, מתמידים יותר בבחירותיהם אל מול אתגרים וקשיים ומסתגלים בקלות רבה יותר לשינויים.

מה?

התפיסה הסובייקטיבית של הפרט אודות מידת השפעתו על המציאות – אמונתו כי הישגיו וכשלונותיו הם תוצאה של בחירותיו ופעולותיו, אשר משפיעה על רגשות והתנהגות, בשילוב האמונה כי ביכולתו להתמודד עם משימות מורכבות על ידי נקיטת ולעמוד באתגרים שונים שהחיים עשויים לזמן לו

מקורות

חזרה
לגורמים

מי?

פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

35 - 18

הקשר למוביליות חברתיו?

מסוגלות ותחושת שליטה מתפקדים כגורמי חוסן - פרטים עם מסוגלות ותחושת שליטה מכוונים גבוה יותר, מקבלים בחירות מיטיבות יותר, בכלל תחומי החיים, מתמידים יותר בבחירותיהם אל מול אתגרים וקשיים ומסתגלים בקלות רבה יותר לשינויים.

מחקרים מצאו כי תחושת שליטה על החיים מנבאת בריאות נפשית.

גורם מסביר למרכזיות המשתנה "עישון" באבחנה בין קבוצות באוכלוסיות רבות: מחקרים מראים שתחושת שליטה מתווכת את הקשר הנפוץ בין מעמד חברתי-כלכלי ובין התנהגות בריאותית, כמו צריכת ירקות, ספורט והימנעות מעישון. מחקרים מצאו שמיקוד שליטה פנימי מגדיל את הסיכוי לרכוש השכלה אקדמית

מסוגלות ותחושת שליטה

מי?

פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

הקשר למוביליות

חברתית

מסוגלות ותחושת שליטה
חוסן - פרטים עם מסוגלות
מכוונים גבוה יותר, מ
מיטיבות יותר, בכלל
מתמידים יותר בבחי
אתגרים וקשיים ומסתגלים
לשינויים

מה?

התפיסה הסובייקטיבית של הפרט אודות
מידת השפעתו על המציאות – אמונתו כי
הישגיו וכשלונותיו הם תוצאה של בחירותיו
ופעולותיו, אשר משפיעה על רגשות
והתנהגות, בשילוב האמונה כי ביכולתו
להתמודד עם משימות מורכבות על ידי
נקיטת ולעמוד באתגרים שונים שהחיים
עשויים לזמן לו

מחקרים מצביעים על כך שמעמד חברתי-כלכלי הוא אחד מהמנבאים האמינים ביותר של תחושת שליטה. כמו כן, נראה שהאופן בו פרטים תופסים את מיקומם היחסי בסולם החברתי, ולווא דווקא מיקומם האובייקטיבי, הוא שמשפיע על תחושת השליטה.

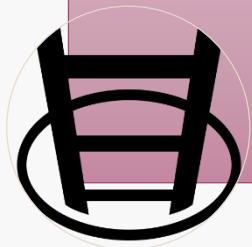
- Sheehy-Skeffington, J., & Sidanius, J. (2015). Out of my hands: Low socioeconomic status diminishes personal sense of control. In British Psychological Society Developmental Section and Social Section Annual Conference, Manchester, UK.
- Lewis, S. K., Ross, C. E., & Mirowsky, J. (1999). Establishing a sense of personal control in the transition to adulthood. *Social forces*, 77(4), 1573-1599.
- Mirowsky, J., & Ross, C. E. (2003). *Social causes of psychological distress*. Transaction Publishers.
- Rose, R. (2000). How much does social capital add to individual health?. *Social science & medicine*, 51(9), 1421-1435.
- Steptoe, A., & Wardle, J. (2001). Locus of control and health behaviour revisited: a multivariate analysis of young adults from 18 countries. *British journal of Psychology*, 92(4), 659-672.
- Leganger, A., & Kraft, P. (2003). Control constructs: Do they mediate the relation between educational attainment and health behaviour?. *Journal of health psychology*, 8(3), 361-372.
- Piatek, R., & Pinger, P. (2010). Maintaining (locus of) control? Assessing the impact of locus of control on education decisions and wages. *Assessing the impact of locus of control on education decisions and wages*, 10-093.
- Rotter, J. B. (1966). Generalized expectancies for internal versus external control of reinforcement. *Psychological monographs: General and applied*, 80(1), 1.
- Cinamon, R. G., & Rich, Y. (2014). Work and family plans among at-risk Israeli adolescents: A mixed-methods study. *Journal of Career Development*, 41(3), 163-184.
- Sulimani-Aidan, Y. (2015). Do they get what they expect?: The connection between young adults' future expectations before leaving care and outcomes after leaving care. *Children and youth services review*, 55, 193-200.

מסוגלות ותחושת שליטה: הישגים רצויים

חזרה
לגורמים

הפרט מפתח את היכולת להשאר מחובר למטרותיו בתחומי חיים שונים, מתוך האמונה העצמית ביכולתו להתמודד עם קשיי השילוב בניהן

**אופטימיות ביחס
לעתיד**

הפרט מחזיק בתפיסה כי יכולותיו השונות ניתנות לשינוי ולשיפור בהשקעת מאמץ, ואינן נקבעות על ידי גורמים חיצוניים (נסיבות, גנים וכיו"ב)

**דפוס חשיבה
מתפתח**

הפרט רוכש מודעות לנטיותיו, שאיפותיו, מטרותיו ונטיותיו, מאשרר אותם ומזהה קונפליקטים אפשריים בניהם

**היכרות ואישור
עצמיים**

מי?

פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

18-35

הקשר למוביליות חברתיות

השכלה אקדמית היא דרישת סף במשרות רבות, בעיקר במשרות עם הכנסה גבוהה. כמו כן, גם כאשר השכלה אקדמית אינה דרישת סף, היא מהווה 'סיגנל' למעסיקים אודות כישורים, יכולות התמדה ומוטיבציה ובכך נותנת יתרון לבעלי השכלה אקדמית, ולא בכדי: צליחת האתגר שבהשגת תואר אקדמי כרוכה בשיפור כישורים רבים הרלוונטיים לשוק התעסוקה

מה?

סיום הלימודים וקבלת תואר
באחת מהאוניברסיטאות
והמכללות המורשות בארץ או
בחו"ל

מקורות

חזרה
לגורמים

מי?

פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

18-35

הקשר למוביליות חברתיות

השכלה אקדמית היא דרישת סף במשרות רבות, בעיקר במשרות עם הכנסה גבוהה. כמו כן, גם כאשר השכלה אקדמית אינה דרישת סף, היא מהווה 'סיגנל' למעסיקים אודות כישורים, יכולות התמדה ומוטיבציה ובכך נותנת יתרון לבעלי השכלה אקדמית, ולא בכדי: צליחת האתגר שבהשגת תואר אקדמי כרוכה בשיפור כישורים רבים הרלוונטיים לשוק התעסוקה

מה?

השכלה אקדמית מבחינה בין עוני ואלו שאינם בעוני ובין אנשים שעלו בסולם החברתי בהשוואה להוריהם לאלו שלא

והמכללות המורשות בארץ או בחו"ל

השכלה אקדמית

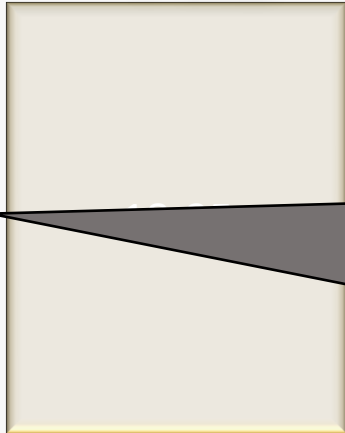

מי?

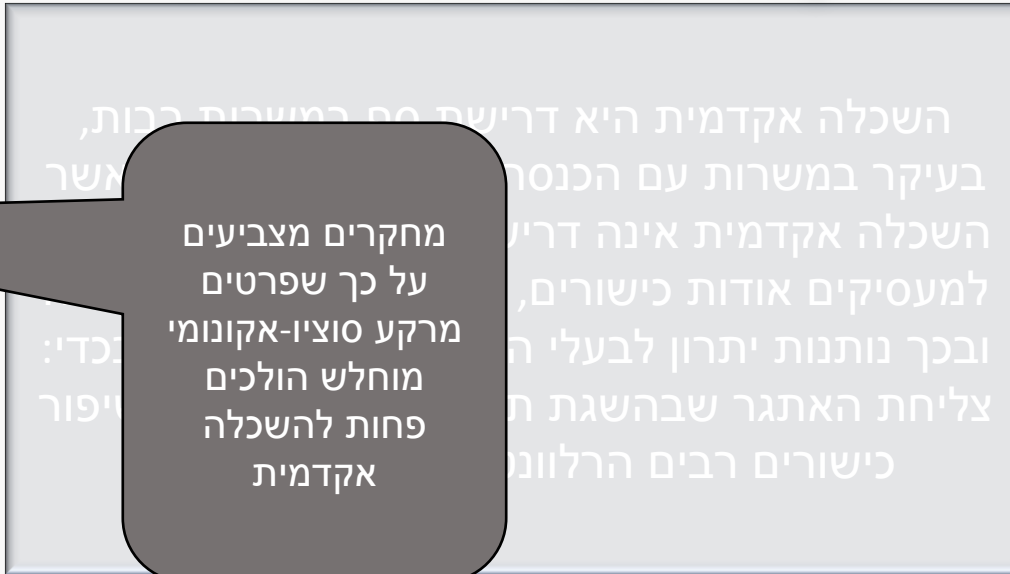
פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

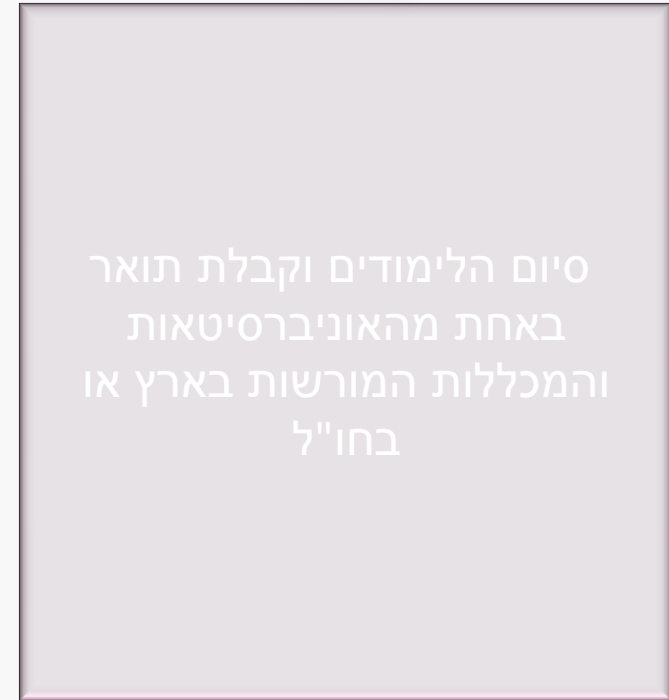
הקשר למוביליות חברתית

מחקרים מצביעים
על כך שפרטים
מרקע סוציו-אקונומי
מוחלש הולכים
פחות להשכלה
אקדמית

מה?

סיום הלימודים וקבלת תואר
באחת מהאוניברסיטאות
והמכללות המורשות בארץ או
בחו"ל

- Ayalon, H., & Yogev, A. (2005). Field of study and students' stratification in an expanded system of higher education: The case of Israel. *European sociological review*, 21(3), 227-241.
- Gofen, A. (2009). Family capital: How first-generation higher education students break the intergenerational cycle. *Family Relations*, 58(1), 104-120.

מי?

מתי?

הקשר למוביליות חברתיות

מה?

25-35

גירושים/פרידה, בעיקר במשפחות עם ילדים, מורידים את היציבות הכלכלית של כל אחד מבני הזוג ומעלים את הסיכוי ליפול מתחת לקו העוני. מעבר לפגישה הכלכלית, גירושים/פרידה פוגעים בהון החברתי של כל אחד מבני הזוג, בשל העובדה שבמקרים רבים החברים של בני הזוג נשארים הקשר רק עם אחד מבני הזוג

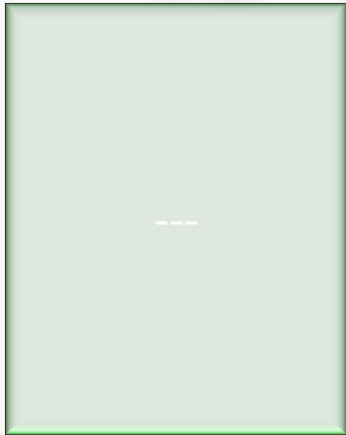
הסיום הפורמלי של הנישואין בין שני בני זוג

מקורות

חזרה
לגורמים

מי?

מתי?

הקשר למוביליות חברתיות

גירושים/פרידה, בעיקר במשפחות עם ילדים, מורידים את היציבות הכלכלית של כל אחד מבני הזוג ומעלים את הסיכוי ליפול מתחת לקו העוני. מעבר לפגישה הכלכלית, גירושים/פרידה פוגעים בהון החברתי של כל אחד מבני הזוג, בשל העובדה שבמקרים רבים החברים של בני הזוג נשארים הקשר רק עם אחד מבני הזוג

מה?

סטטוס של גרוש/פרוד הוא משתנה שמבחין בין עוני לאלו שאינם בעוני ובין אלו שעלו בסולם החברתי בהשוואה להוריהם לאלו שלא, בכל קבוצות האוכלוסייה פרט לנשים ערביות.

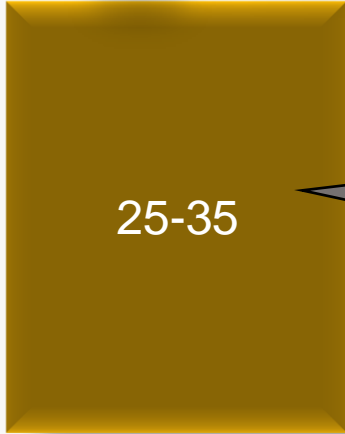

מי?

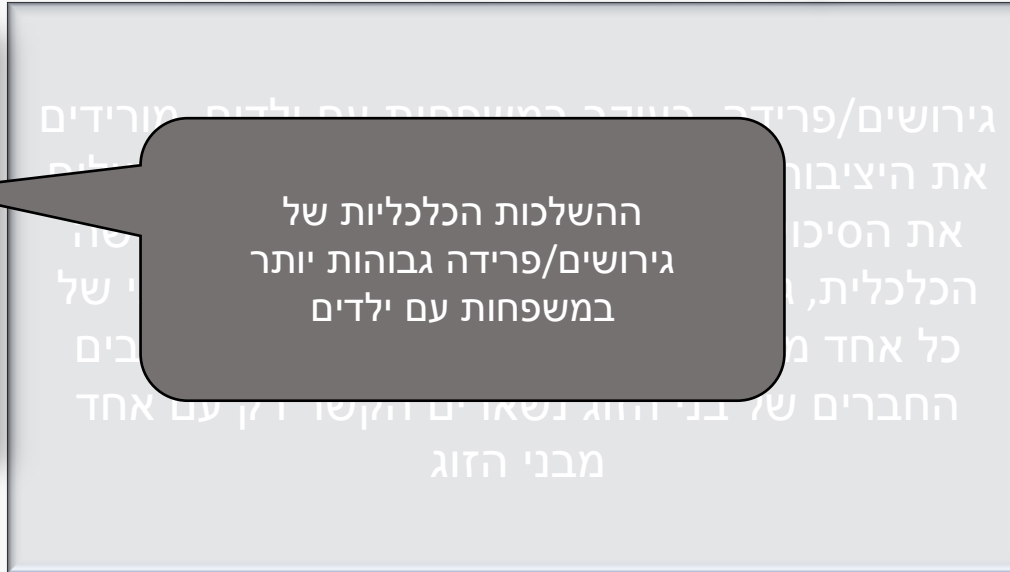
מתי?

25-35

הקשר למוביליות חברתית

גירושים/פרידה כעודד במשפחות עם ילדים מורידים את היציבות את הסיכוי הכלכלית, כל אחד מהחברים של בני הזוג נשארים הקשר זמן עם אחד מבני הזוג

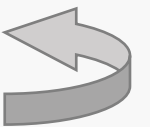
ההשלכות הכלכליות של גירושים/פרידה גבוהות יותר במשפחות עם ילדים

מה?

הסיום הפורמלי של הנישואין בין שני בני זוג

מי?

פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

הקשר למוביליות חברתית

גירושים/פרידה, בעיקר במשפחות עם ילדים מיוחדים
את היציבות הכלכלית של כל א
את הסיכוי ליפול מתחת לקו ה
הכלכלית, גירושים/פרידה פוגע
כל אחד מבני הזוג, בשל העוב
החברים של בני הזוג נשארים
מבני הזוג

ההשפעות
הכלכליות של
גירושים/פרידה
הרסניות יותר עבור
פרטים מרקע
מוחלש

מה?

הסיום הפורמלי של הנישואין בין
שני בני זוג

- Forste, R., & Heaton, T. B. (2004). The divorce generation: Well-being, family attitudes, and socioeconomic consequences of marital disruption. *Journal of Divorce & Remarriage*, 41(1-2), 95-114.
- Braver, S. L., Shapiro, J. R., & Goodman, M. R. (2006). Consequences of divorce for parents. *Handbook of divorce and relationship dissolution*, 313-337.
- Uunk, W. (2004). The economic consequences of divorce for women in the European Union: The impact of welfare state arrangements. *European Journal of Population/Revue europeenne de demographie*, 20(3), 251-285.

מי?

פרטים מרקע
חלש

מתי?

18-35

הקשר למוביליות חברתיות

על פי מחקרים בפסיכולוגיה התנהגותית, למצבי לחץ שלילי וכרוני עשויות להיות השפעות פסיכולוגיות הרסניות: לחץ עשוי להוביל לפגיעה ביכולות כדוגמת תכנון לטווח רחוק, לקיחת סיכונים, קשב וכיו"ב, אשר בתורם מובילים להתנהגות אימפולסיבית, קושי בהתנהלות מכוונת מטרה, העדפת ההווה על העתיד וכיו"ב

מה?

תחושת מצוקה הנובעת מפגיעה במצב האיזון כתוצאה מגירוי מוחשי או פסיכולוגי. תחושה זו עשויה להוביל לקושי בהתמודדות עם גורם הלחץ וחוסר הסתגלות התנהגותי, פסיכולוגי (דיכאון וחרדה) או פיסיוולוגי (דיכוי המערכת החיסונית, לחץ דם גבוה וכיו"ב).

מקורות

חזרה
לגורמים

מי?

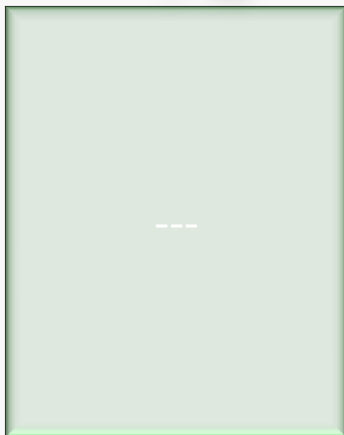
מתי?

הקשר למוביליות חברתיות

מה?

על פי מחקרים בפסיכולוגיה התנהגותית, למצבי לחץ שלילי וכרוני עשויות להיות השפעות פסיכולוגיות הרסניות: לחץ עשוי להוביל לפגיעה ביכולות כדוגמת תכנון לטווח רחוק, לקיחת סיכונים, קשב וכיו"ב, אשר בתורם מובילים להתנהגות אימפולסיבית, קושי להתנהלות מכוונת מטרה, העדפת ההווה על העתיד וכיו"ב

גורם מסביר למרכזיות המשתנה "עישון" באבחנה בין קבוצות באוכלוסיות רבות: מחקרים מראים שלחץ בכלל ולחץ בעבודה בפרט מתווך את הקשר הנפוץ בין מעמד חברתי-כלכלי ובין התנהגות בריאותית, כמו צריכת ירקות, ספורט והימנעות מעישון.

מי?

פרטים מרקע
מוחלש

מתי?

הקשר למוביליות חברתית

גירושים/פרידה, בעיקר במשפחות עם ילדים מיוחדים
את היציבות הכלכלית של כל א
את הסיכוי ליפול מתחת לקו ה
הכלכלית, גירושים/פרידה פוגע
כל אחד מבני הזוג, בשל העוב
החברים של בני הזוג נשארים
מבני הזוג

אחד הגורמים
המשמעותיים ללחץ
הוא מחסור חומרי

מה?

הסיום הפורמלי של הנישואין בין
שני בני זוג

- Haushofer, Johannes, and Ernst Fehr. 2014. "On the Psychology of Poverty." *Science* 344 (6186): 862–67

הישגים רצויים – דוגמאות להתערבויות

הזדמנויות לבניית רשתות: דוגמאות להתערבויות

68

חזרה
לגורמים

- ריבוי הזדמנויות לפרט לבניית רשתות חברתיות, התנסות בהקשרים חברתיים שונים ויצירת ומקורות תמיכה

הזדמנויות לבניית
רשתות

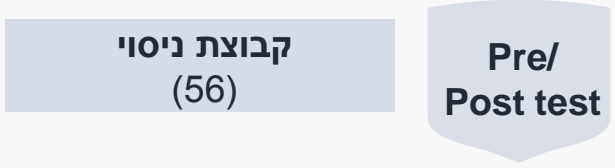
Support Intervention to promote coping

מקורות תמיכה חלופיים
הזדמנויות לבניית רשתות

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
קבוצתי ופרטני	שבועי	20 שבועות	מחוסרי דיור (18-24)	ארה"ב	

אימפקט

בדידות
נמצאה ירידה של 9.3% ברמת הבדידות.
פרו-אקטיביות
התמודדות פרו-אקטיבית: לאחר מחצית מההתערבות, 35% מבני הנוער דיווחו כי הם יותר אקטיביים בחיפוש תמיכה, ובתום ההתערבות כ-57% מהם דיווחו כך.
חומרים ממכרים
55% מבני הנוער במחצית ההתערבות ו-29% לאחריה דיווחו על ירידה בשימוש בסמים/אלכוהול, או על הפסקה גמורה

אחת לשבוע קבוצות של נוער מחוסר דיור נפגשו למשך 3-4 שעות מונחות ע"י איש מקצוע לפעילות קבוצתית שנבחרה על ידי הנוער (לדוגמא: שחייה, פיקניק, ביקור במוזיאון, טיפוס, באולינג) וארוחה. בנוסף, ניתנה תמיכה אופציונאלית של אחד על אחד עם איש מקצוע או מנטור 'עמית' (נער מחוסר דיור לשעבר שמתאים לשמש כמודל לחיקוי) לפי העדפת הנוער. התמיכה ניתנה הן בנושאים רגשיים והן פרקטיים, כגון סיוע במטלות רלוונטיות, מידע על מקומות עבודה והזדמנות חינוכיות.

Stewart, M., Reutter, L., Letourneau, N., & Makwarimba, E. (2009). A support intervention to promote health and coping among homeless youths. *Canadian Journal of Nursing Research Archive*, 41(2).

כישורים חברתיים: דוגמאות להתערבויות

חזרה
לגורמים

- הפרט רוכש יכולות התמודדות עם מכשולים אפשריים דרך יצירת קשרים חברתיים, והאפשרות לבקש תמיכה

כישורים חברתיים

The Connected Scholars Program

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
מפגשים קבוצתיים	שבועי	4 מפגשים של שעה	סטודנטים דור ראשון באוניברסיטה	ארה"ב	

איומפקט

- ✓ הישגים לימודיים בסוף שנת הלימודים, משתתפים בקבוצת הניסוי קיבלו ציון ממוצע גבוה יותר מזה של משתתפים בקבוצת הביקורת
- ✓ הון חברתי ופוטנציאל הון חברתי משתתפים בקבוצת הניסוי דיווחו על שיפור גדול יותר ב-5 מתוך 5 תח-סולמות של קשרים חברתיים:
- ✓ מערכות יחסים עם מנחים
- ✓ כוונה לגיוס תמיכה
- ✓ הימנעות מבקשת עזרה
- ✓ התמצאות ברשת

תיאור ההתערבות:

משתתפים בתוכנית למדו על החשיבות של קשרים חברתיים, תמיכה חברתית ומנטורים לקידום מטרות באוניברסיטה, על האתגרים ביצירת רשת חברתית (לדוגמא, דעה קדומה) וכיצד להתמודד איתם. לאחר מכן, הסטודנטים תרגלו כיצד ליצור קשרים חדשים ויצרו מפות של הרשת החברתית שלהם.

Schwartz, S. E., Kanchewa, S. S., Rhodes, J. E., Gowdy, G., Stark, A. M., Horn, J. P., ... & Spencer, R. (2018). "I'm Having a Little Struggle With This, Can You Help Me Out?": Examining Impacts and Processes of a Social Capital Intervention for First-Generation College Students. *American Journal of Community Psychology*, 61(1-2), 166-178.

Social Resilience Training (SRT)

כישורים חברתיים

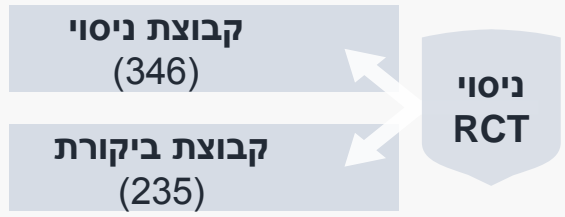
תפיסות אדפטיביות

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
מפגשים קבוצתיים	יומי	5 מפגשים של שעתיים	חיילים	ארה"ב	

איומקט

תפיסה חברתית
 בקרב משתתפים בקבוצת הניסוי נמצא שיפור מובהק (בהשוואה לקבוצת הביקורת) במדד הבוחן את התפיסה על קשרים חברתיים ואת חווייה החיבור החברתי
 $d=0.12$
 משתנה זה מורכב, בין היתר, מתתי הרכיבים הבאים:

- ✓ תחושת ניכור $d=0.12$
- ✓ תחושת התאמה חברתית $d=0.22$

תיאור ההתערבות:
 המשתתפים למדו על תופעת הבדידות ועל הכאב שמתלווה לחוויות הניכור, למדו ותרגלו כישורי תקשורת (שיתוף והקשבה), על החשיבות של שיתוף תחושות וחוויות וכיצד להתמודד עם קונפליקט באופן בונה וכיצד למנוע הידרדרות. כמו כן, המשתתפים למדו על האופן בו אנו סופגים מידע מסימנים לא-מילוליים, וכיצד להימנע מפירושים שגויים המייצרים 'נבואות המגשימות את עצמן'.

Cacioppo, J. T., Adler, A. B., Lester, P. B., McGurk, D., Thomas, J. L., Chen, H. Y., & Cacioppo, S. (2015). Building social resilience in soldiers: A double sociative randomized controlled study. *Journal of Personality and Social Psychology*, 109(1), 90.

מקורות תמיכה חלופיים: דוגמאות להתערבויות

חזרה
לגורמים

- נוכחות של דמות/יות יציבה/ות בחייו של הפרט המספקת/ות תמיכה רגשית ונפשית

מקורות תמיכה
חלופיים

Support Intervention to promote coping

מקורות תמיכה חלופיים
הזדמנויות לבניית רשתות

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
קבוצתי ופרטני	שבועי	20 שבועות	מחוסרי דיור (18-24)	ארה"ב	

אימפקט

בדידות
נמצאה ירידה של 9.3% ברמת הבדידות.
פרו-אקטיביות
התמודדות פרו-אקטיבית: לאחר מחצית מההתערבות, 35% מבני הנוער דיווחו כי הם יותר אקטיביים בחיפוש תמיכה, ובתום ההתערבות 57% מהם דיווחו כך.

חומרים ממכרים
55% מבני הנוער במחצית ההתערבות ו-29% לאחריה דיווחו על ירידה בשימוש בסמים/אלכוהול, או על הפסקה גמורה.

אחת לשבוע קבוצות של נוער מחוסר דיור נפגשו למשך 3-4 שעות מונחות ע"י איש מקצוע לפעילות קבוצתית שנבחרה על ידי הנוער (לדוגמא: שחייה, פיקניק, ביקור במוזיאון, טיפוס, באולינג) וארוחה. בנוסף, ניתנה תמיכה אופציונאלית של אחד על אחד עם איש מקצוע או מנטור 'עמית' (נער מחוסר דיור לשעבר שמתאים לשמש כמודל לחיקוי) לפי העדפת הנוער. התמיכה ניתנה הן בנושאים רגשיים והן פרקטיים, כגון סיוע במטלות רלוונטיות, מידע על מקומות עבודה והזדמנות חינוכיות.

Stewart, M., Reutter, L., Letourneau, N., & Makwarimba, E. (2009). A support intervention to promote health and coping among homeless youths. *Canadian Journal of Nursing Research Archive*, 41(2).

Take Charge

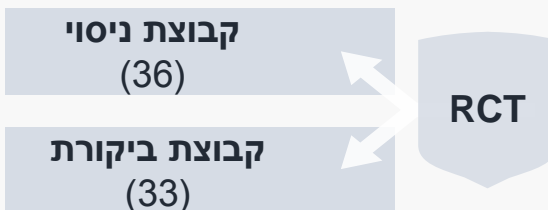
סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
מפגשים אישיים (שבועי) מפגשים קבוצתיים	שבועי פעם ב-3 חודשים	שנה	נערים/ות ממוסדות רווחה	ארה"ב	

אימפלקט

שנה לאחר סיום התוכנית נמצא כי:

✓ תעסוקה עלייה של 39% בשיעור המועסקים
אצל קבוצת הניסוי לעומת 9% בקבוצת הביקורת.

✓ שיפור בהגדרה עצמית נמצאה עלייה מובהקת במדר המודד דטרמינציה – היכולת להגדיר יעדים ולחשוב על תוכנית פעולה להגשמת היעדים: עלייה של 11% לעומת 4% בקבוצת הביקורת

תיאור ההתערבות:

מפגשים אישיים ושבועיים לחיזוק כישורי דטרמינציה עצמית של המשתתפים. במפגשים הנערים למדו לזהות מטרות אישיות, להציב יעדים ולבנות תוכניות פעולה להגשמת היעדים והמטרות. כמו כן, המנחים עודדו את הנערים לפעולה ועזרו להם לתרגל את האסטרטגיות להגשמת היעדים (למשל, על ידי משחק תפקידים). המפגשים השבועיים הועברו על ידי סטודנטים לתואר שני בעבודה סוציאלית שעברו הכשרה ייעודית. בנוסף, במהלך השנה הנערים נפגשו במפגשים קבוצתיים ארבע פעמים עם מנטור (בוגר יוצא מוסדות הרווחה שנמצא במסגרת לימודית ו/או תעסוקתית) לסדנאות העוסקות בתעסוקה, השכלה אקדמית, והמעבר משירותי הרווחה לחיים הבוגרים

Case worker

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
מפגשים אישיים	3 חודשים	משתנה (6-1 פגישות)	מובטלים (גילי 18-49)	דנמרק	רקע

אימפקט

- ✓ תעסוקה
 - ✓ פגישה ראשונה נמצא שהסיכוי למצוא עבודה בשבוע שאחרי הפגישה הראשונה עם מנהל המקרה עולה ב- 25%.
 - ✓ פגישות נוספות הסיכוי למצוא עבודה בשבוע שאחרי הפגישות הנוספות עולה במוצע בין 55% לנשים צעירות ל- 25% לשאר הקבוצות.
- משני הממצאים האלו, החוקרים מסיקים שהפגישות עם מנהל מקרה הן אפקטיביות במציאת עבודה וממליצים להגביר את התדירות שלהן.

קבוצת ניסוי
(42,500)

Timing
of event
analysis

תיאור ההתערבות:

מנהל מקרה הנפגש עם אדם מובטל ועוזר לו במציאת עבודה במספר דרכים: בחינה של כישורים וחסרים והמלצה להכשרות תעסוקתיות רלוונטיות, לימוד כיצד לחפש עבודה, הפניות למקומות תעסוקה לפי המידע שקיים בסוכנות, וניטור מאמצי חיפוש העבודה של המובטל. כמו כן, מנהל המקרה עוזר עם כתיבת קורות חיים, תכנון קריירה, והתנהגות בזמן ראיון. האדם המובטל והמנהל מקרה נפגשו בערך כל שלושה חודשים. כדי לבחון את האפקטיביות של הפגישה, המחקר בחן האם הסיכוי למצוא עבודה גדל בשבועות שלאחר הפגישה ביחס לסיכוי הממוצע.

חזרה
לגורמים

- הפרט רוכש מודעות לערכיו, נטיותיו, שאיפותיו, מטרותיו ונטיותיו, מאשרר אותם ומזהה קונפליקטים אפשריים בניהם

היכרות ואישור
עצמיים

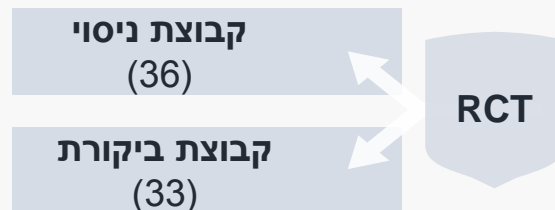
סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
מפגשים אישיים (שבועי) מפגשים קבוצתיים	שבועי פעם ב-3 חודשים	שנה	נערים/ות ממוסדות רווחה	ארה"ב	

אימפלקט

שנה לאחר סיום התוכנית נמצא כי:

✓ תעסוקה עלייה של 39% בשיעור המועסקים
אצל קבוצת הניסוי לעומת 9% בקבוצת הביקורת.

✓ שיפור בהגדרה עצמית נמצאה עלייה מובהקת במדר המודר דטרמינציה – היכולת להגדיר יעדים ולחשוב על תוכנית פעולה להגשמת היעדים: עלייה של 11% לעומת 4% בקבוצת הביקורת

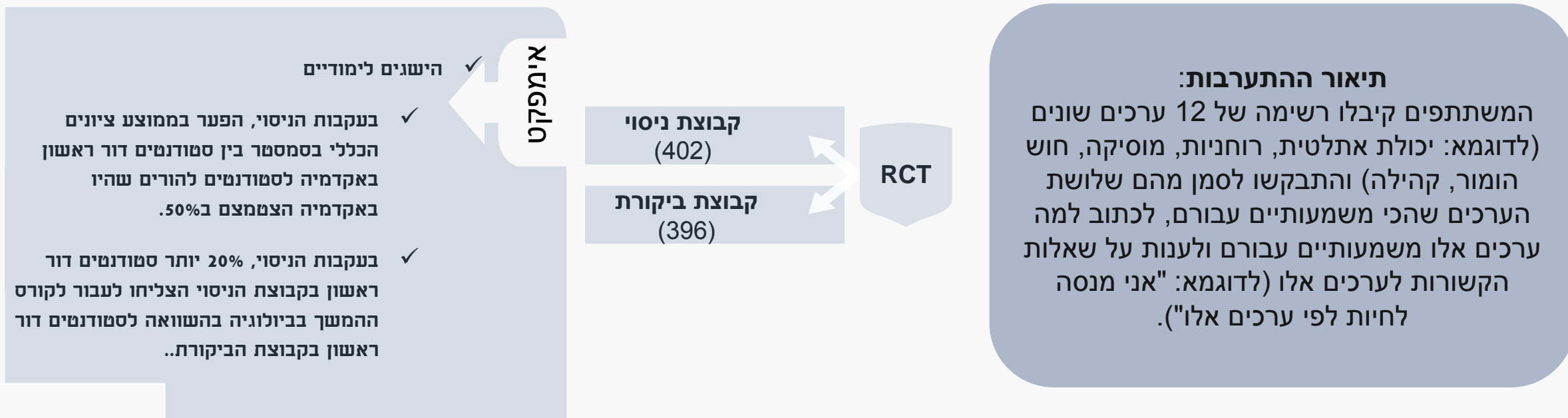
תיאור ההתערבות:

מפגשים אישיים ושבועיים לחיזוק כישורי דטרמינציה עצמית של המשתתפים. במפגשים הנערים למדו לזהות מטרות אישיות, להציב יעדים ולבנות תוכניות פעולה להגשמת היעדים והמטרות. כמו כן, המנחים עודדו את הנערים לפעולה ועזרו להם לתרגל את האסטרטגיות להגשמת היעדים (למשל, על ידי משחק תפקידים). המפגשים השבועיים הועברו על ידי סטודנטים לתואר שני בעבודה סוציאלית שעברו הכשרה ייעודית. בנוסף, במהלך השנה הנערים נפגשו במפגשים קבוצתיים ארבע פעמים עם מנטור (בוגר יוצא מוסדות הרווחה שנמצא במסגרת לימודית ו/או תעסוקתית) לסדנאות העוסקות בתעסוקה, השכלה אקדמית, והמעבר משירותי הרווחה לחיים הבוגרים

Values Affirmation (VA)

מדינה	קהל היעד	משך	תדירות	סוג התערבות	רקע
ארה"ב	סטודנטים דור ראשון (מעמד נמוך)	2 מפגשים של 15 דקות	בהתחלה ובאמצע סמסטר	מטלת כתיבה אישית	

Goal-Setting Program

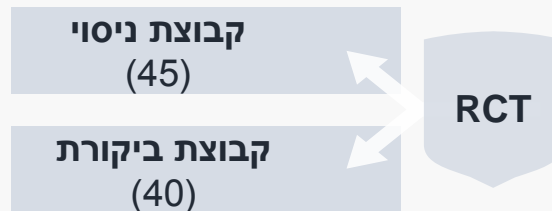
היכרות
ואישור
עצמי

מחויבות
למטרה/
תכנית

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
מפגשים אישיים באינטרנט	לפי לוח הזמנים שלהם	8 מפגשים	סטודנטים מתקשים	קנדה	

אומפקט

הישגים לימודיים ✓
סמסטר שלאחר התוכנית, נמצא
כי התוכנית שיפרה את ציוני
משתתפי תוכנית הניסוי - שיפור
של 29% לעומת 9% בקבוצת
הביקורת.

תיאור ההתערבות:
משתתפים בתוכנית התבקשו בשלב הראשון לכתוב באופן חופשי עתיד אידיאלי הכולל היבטים אקדמיים ותעסוקתיים, תכונות שהיו רוצים לשפר, הרגלים שהיו רוצים לשנות וכדומה. לאחר מכן, המשתתפים התבקשו לחלץ 7-8 מטרות מתוך החזון, לדרג אותם מבחינת חשיבות וישימות ולתאר איזה אפקט יהיה להגשמת המטרות על חייהם ועל החיים של אחרים. לבסוף, המשתתפים כתבו תוכנית מפורטת להגשמת המטרות, הכוללת יעדים, חסמים אפשריים וכיצד להתגבר עליהם.

Elaborated goal-setting programme

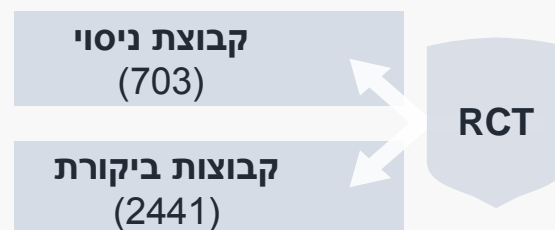
מחויבות
/מטרה/
תכנית

היכרות
ואישור
עצמי

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
שני מפגשים אינטרנטיים ומפגש עם צלם	לפי לוח הזמנים שלהם	3 מפגשים בסמסטר הראשון ללימודים	סטודנטים למנהל עסקים מקבוצות מיעוט	הולנד	

איומפקט

- ✓ נקודות זכות גברים בקבוצת הניסוי הריווחו יותר נקודות זכות בשנה הראשונה בהשוואה לגברים מקבוצת הביקורת – 44% בקרב גברים מקבוצת מיעוט אחני ו-23% בקרב קבוצת הרוב.
- ✓ נשירה מלימודים אחוז גבוה יותר של משתתפים בקבוצת הניסוי נשאר בלימודים לאחר השנה הראשונה בקרב כל הקבוצות (גברים ונשים מקבוצות מיעוט אחני וגברים מקבוצת הרוב) מלבד נשים מקבוצת הרוב.

תיאור ההתערבות:

בשני השלבים הראשונים של התוכנית, המשתתפים התבקשו לשרטט חזון לעתיד לתחומים שונים בחיים (השכלה, תעוקה, תחביבים, משפחה), לגזור מהחזון תוכנית פעולה הכוללת חסמים אפשריים וכיצד להתמודד איתם. בשלב השלישי המשתתפים נפגשו עם צלם מקצועי שצילם אותם עם הצהרה מהתוכנית. התמונות פורסמו בפוסטרים באוניברסיטה ובפייסבוק כדי להשתמש בלחץ חברתי להגברת המחויבות שלהם למטרות.

מיומנויות חיפוש ידע: דוגמאות להתערבויות

חזרה
לגורמים

- הפרט רוכש יכולות חיפוש ידע אודות כיווני השכלה/הכשרה/תעסוקה שונים, והדרכים לממשם

מיומנויות חיפוש
ידע

Winning New Jobs Programme

אופטימיות
ביחס
לעתיד

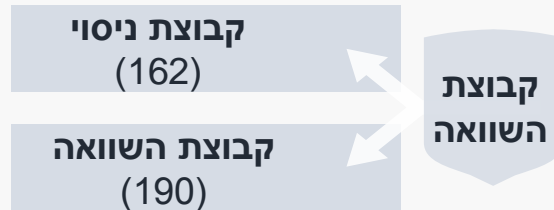
מיומנויות
חיפוש ידע

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
מפגשים קבוצתיים	יומי	חמישה מפגשים של 4 שעות	מובטלים (גיל ממוצע - 34)	אירלנד	

שנה לאחר ההתערבות

אומפקט

- ✓ **העסקה**
אחוז גבוה יותר של משתתפים בקבוצת הניסוי מצאו עבודה - 48% בקבוצת הביקורת. 17%
- ✓ **תחושת מסוגלות**
ההתערבות שיפרה את תחושת המסוגלות להתמודד עם אתגרים בקרב משתתפים בקבוצת הניסוי - עלייה של 12% לעומת ירידה של 2% בקבוצת הביקורת.

תיאור ההתערבות:

המשתתפים למדו כיצד לחפש עבודה, מיומנויות של תכנון קדימה, כיצד להתמודד עם האתגרים של אבטלה. התוכנית אופיינה בלמידה אינטראקטיבית הכוללת משחקי תפקידים, חוויות של המשתתפים מראיונות עבודה ודיונים בקבוצות קטנות וגדולות. כמו כן, המנחים שמו דגש על סביבה תומכת ומחזקת להגברת האופטימיות למציאת עבודה.

Case worker

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
מפגשים אישיים	3 חודשים	משתנה (6-1 פגישות)	מובטלים (גילי 18-49)	דנמרק	רקע

אימפקט

✓ תעסוקה

✓ פגישה ראשונה

נמצא שהסיכוי למצוא עבודה בשבוע שאחרי הפגישה הראשונה עם מנהל המקרה עולה ב-25%.

✓ פגישות נוספות

הסיכוי למצוא עבודה בשבוע שאחרי הפגישות הנוספות עולה במוצע בין 55% לנשים צעירות ל-25% לשאר הקבוצות.

משני הממצאים האלו, החוקרים מסיקים שהפגישות עם מנהל מקרה הן אפקטיביות במציאת עבודה וממליצים להגביר את התדירות שלהן.

קבוצת ניסוי
(42,500)

Timing
of event
analysis

תיאור ההתערבות:

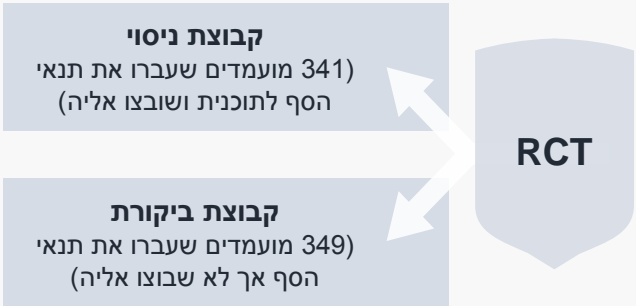
מנהל מקרה הנפגש עם אדם מובטל ועוזר לו במציאת עבודה במספר דרכים: בחינה של כישורים וחסרים והמלצה להכשרות תעסוקתיות רלוונטיות, לימוד כיצד לחפש עבודה, הפניות למקומות תעסוקה לפי המידע שקיים בסוכנות, וניטור מאמצי חיפוש העבודה של המובטל. כמו כן, מנהל המקרה עוזר עם כתיבת קורות חיים, תכנון קריירה, והתנהגות בזמן ראיון. האדם המובטל והמנהל מקרה נפגשו בערך כל שלושה חודשים. כדי לבחון את האפקטיביות של הפגישה, המחקר בחן האם הסיכוי למצוא עבודה גדל בשבועות שלאחר הפגישה ביחס לסיכוי הממוצע.

מימוניות
חיפוש ידע
שת"פ עם
מעסיקים
הקניית ידע
ומיומניות
כלליות

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
הכשרה תעסוקתית	יומי	15 שבועות	מובטלים או עובדים בהכנסה נמוכה	ארה"ב	

אימפקט

- ✓ **אבטלה**
נמצאה עלייה בתעסוקה בענף ההכשרה: 61.1% בקבוצת הניסוי לעומת 20.4% בקבוצת הביקורת.
- ✓ **הכנסה**
נמצאה עלייה של 30% בהכנסות השנתיות של קבוצת הניסוי.

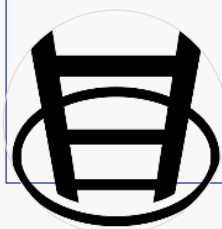

תיאור ההתערבות:
 תוכנית הכשרת עובדים בענף טכנולוגית המידע בשיתוף פעולה עם מעסיקים בענף. התוכנית כוללת מיון הסטודנטים, הכשרה במיומנויות רכות וכישורי תעסוקה כלליים, הדרכה כיצד לחפש עבודה, קישור עם מעסיקים לשם השמה וליווי של המעסיק והמועסק לאחר ההשמה להערכת ביצועים.

Hendra, R., Greenberg, D.H., Hamilton, G., Oppenheim, A., Pennington, A., Schaberg, K. & Tessler, B.L. (2016) Encouraging evidence on a sector-focused advancement strategy: two-year impacts from the WorkAdvance demonstration. MDRC.

חזרה
לגורמים

- הפרט רוכש יכולות הצגה עצמית (בקורות חיים, ברשתות וירטואליות, בראיונות עבודה וכיו"ב)

**מיומנויות הצגה
עצמית**

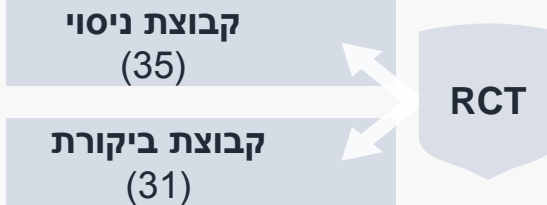
Verbal Self-Guidance (VSG)

מדינה	קהל היעד	משך	תדירות	סוג התערבות	רקע
קנדה	קבוצות מיעוט	5 מפגשים של 4 שעות	שבועי	מפגשים קבוצתיים	

איומפקט

✓ מסוגלות עצמית בראיון עבודה
 ✓ משתתפים בקבוצת הניסוי דיווחו על מסוגלות עצמית גבוה יותר לגבי היכולת שלהם לעבור ראיון עבודה.

✓ ביצוע בראיון קבוצת הניסוי קיבלה בממוצע ציון גבוה יותר ב-42% בהשוואה לקבוצת הביקורת בהתנהגות בריאיון, לפי ציוני שופטים בראיונות דמה (השופטים לא ידעו באיזה קבוצה כל מרואיין היה).

תיאור ההתערבות:

המשתתפים למדו ותרגלו טכניקה של דיבור פנימי פונקציונאלי הנועד לעודד ולטעת ביטחון (לדוגמא: "אני יכול לעשות את זה"). כמו כן, המשתתפים למדו מיומנויות הרלוונטיות לראיונות עבודה, כגון שפת גוף, קשר עין, לבוש ודרכים לענות לשאלות, והאופן בו דיבור פנימי פונקציונאלי יכול לעזור לנסוך ביטחון לפני ריאיון. כמו כן, המשתתפים האזינו לפאנל המורכב ממבוגרים מרקע זהה לזה של המשתתפים העובדים במקצועות שונים. הפאנל עסק באתגרים והחוויות האישיות שחוו בראיונות עבודה.

חזרה
לגורמים

- הפרט רוכש ידע אודות מקצועות שונים, כיווני תעסוקה, דרישותיהם, זכויותיו, התנהלות פיננסית וכיו"ב

ידע רלוונטי

Case worker

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
מפגשים אישיים	3 חודשים	משתנה (1-6 פגישות)	מובטלים (גילי 18-49)	דנמרק	רקע

אימפקט

- ✓ תעסוקה
 - ✓ פגישה ראשונה נמצא שהסיכוי למצוא עבודה בשבוע שאחרי הפגישה הראשונה עם מנהל המקרה עולה ב-25%.
 - ✓ פגישות נוספות הסיכוי למצוא עבודה בשבוע שאחרי הפגישות הנוספות עולה במוצע בין 55% לנשים צעירות ל-25% לשאר הקבוצות.
- משני הממצאים האלו, החוקרים מסיקים שהפגישות עם מנהל מקרה הן אפקטיביות במציאת עבודה וממליצים להגביר את התדירות שלהן.

קבוצת ניסוי
(42,500)

Timing
of event
analysis

תיאור ההתערבות:

מנהל מקרה הנפגש עם אדם מובטל ועוזר לו במציאת עבודה במספר דרכים: בחינה של כישורים וחסרים והמלצה להכשרות תעסוקתיות רלוונטיות, לימוד כיצד לחפש עבודה, הפניות למקומות תעסוקה לפי המידע שקיים בסוכנות, וניטור מאמצי חיפוש העבודה של המובטל. כמו כן, מנהל המקרה עוזר עם כתיבת קורות חיים, תכנון קריירה, והתנהגות בזמן ראיון. האדם המובטל והמנהל מקרה נפגשו בערך כל שלושה חודשים. כדי לבחון את האפקטיביות של הפגישה, המחקר בחן האם הסיכוי למצוא עבודה גדל בשבועות שלאחר הפגישה ביחס לסיכוי הממוצע.

שיפור התאמה: דוגמאות להתערבויות

חזרה
לגורמים

- שיפור ההתאמה בין נושא ההכשרות לבין המשתתפים בהן מבחינת יכולות, נטיות ומוטיבציה כללית

שיפור התאמה

Portland JOBS training program

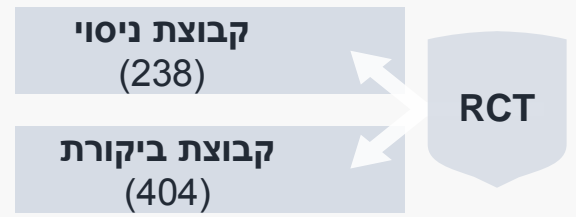

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
הכשרה תעסוקתית	יומי	שבועות-חודשים	מובטלים	ארה"ב	

אימפקט

חמש שנים לאחר התוכנית:

- ✓ הכנסה משתתפי קבוצת הניסוי הרוויחו בממוצע 5,000 דולר מעל הממוצע של קבוצת הביקורת.
- ✓ תעסוקה משתתפי קבוצת הניסוי עבדו 21% יותר שעות ממשתתפי קבוצת הביקורת.

תיאור ההתערבות:

תוכנית הכשרה עם שני מסלולים שונים: מסלול לבעלי יכולות גבוהות הכולל הכשרה מהירה של מספר שבועות ולאחריה השמה. המסלול השני הוא לבעלי יכולות נמוכות, והוא כולל בניית יכולות תעסוקתיות של מספר חודשים והשמה.

Hamilton, G., Freedman, S., Gennetian, L., Michalopoulos, C., Walter, J., Adams-Ciardullo, D., & Brooks, J. (2001). How effective are different welfare-to-work approaches? Five-year adult and child impacts.

הקניית ידע ומיומנויות כלליות: דוגמאות להתערבויות

חזרה
לגורמים

- שיפור הידע של הפרט בנושאי ליבה
וחיזוק כישוריו הרכים

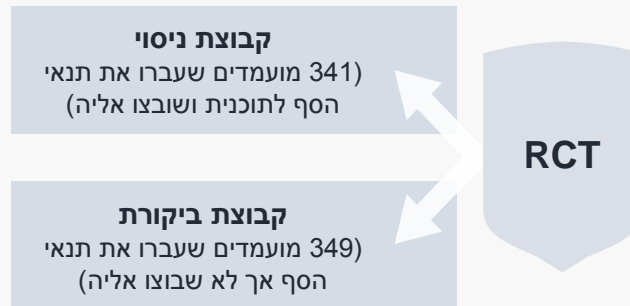
**הקניית ידע
ומיומנויות כלליות**

מימוניות
חיפוש ידע
שת"פ עם
מעסיקים
הקניית ידע
ומיומנויות
כלליות

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
הכשרה תעסוקתית	יומי	15 שבועות	מובטלים או עובדים בהכנסה נמוכה	ארה"ב	

אימפקט

- ✓ אבטלה נמצאה עלייה בתעסוקה בענף ההכשרה: 61.1% בקבוצת הניסוי לעומת 20.4% בקבוצת הביקורת.
- ✓ הכנסה נמצאה עלייה של 30% בהכנסות השנתיות של קבוצת הניסוי.

תיאור ההתערבות:
 תוכנית הכשרת עובדים בענף טכנולוגית המידע בשיתוף פעולה עם מעסיקים בענף. התוכנית כוללת מיון הסטודנטים, הכשרה במיומנויות רכות וכישורי תעסוקה כלליים, הדרכה כיצד לחפש עבודה, קישור עם מעסיקים לשם השמה וליווי של המעסיק והמועסק לאחר ההשמה להערכת ביצועים.

שת"פ עם מעסיקים: דוגמאות להתערבויות

חזרה
לגורמים

- יצירת שיתופי פעולה עם מעסיקים ליצירת התמחויות, on the job training, מיקוד תכנים, רגישות תרבותית וכיו"ב

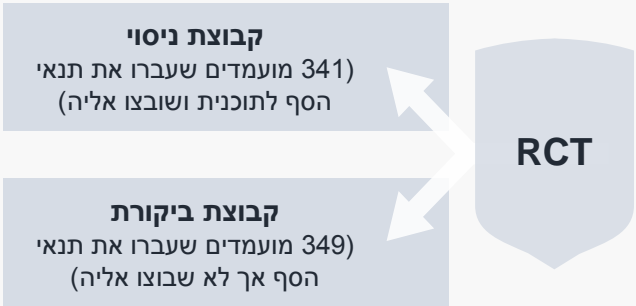
שת"פ עם מעסיקים

מימוניות
חיפוש ידע
שת"פ עם
מעסיקים
הקניית ידע
ומימוניות
כלליות

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
הכשרה תעסוקתית	יומי	15 שבועות	מובטלים או עובדים בהכנסה נמוכה	ארה"ב	

אימפקט

- ✓ אבטלה נמצאה עלייה בתעסוקה בענף ההכשרה: 61.1% בקבוצת הניסוי לעומת 20.4% בקבוצת הביקורת.
- ✓ הכנסה נמצאה עלייה של 30% בהכנסות השנתיות של קבוצת הניסוי.

תיאור ההתערבות:
 תוכנית הכשרת עובדים בענף טכנולוגית המידע בשיתוף פעולה עם מעסיקים בענף. התוכנית כוללת מיון הסטודנטים, הכשרה במימוניות רכות וכישורי תעסוקה כלליים, הדרכה כיצד לחפש עבודה, קישור עם מעסיקים לשם השמה וליווי של המעסיק והמועסק לאחר ההשמה להערכת ביצועים.

Hendra, R., Greenberg, D.H., Hamilton, G., Oppenheim, A., Pennington, A., Schaberg, K. & Tessler, B.L. (2016) Encouraging evidence on a sector-focused advancement strategy: two-year impacts from the WorkAdvance demonstration. MDRC.

שת"פ עם
מעסיקים

מדינה	קהל היעד	משך	תדירות	סוג התערבות
מדינת ארה"ב	מובטלים או בעלי הכנסה נמוכה	חצי שנה	יומי	הכשרה תעסוקתית

רקע

אימפקט

שנה לאחר סוף התוכנית:

- ✓ הכנסה נמצא שממוצע ההכנסה בקבוצת הניסוי גבוה ב-21% בהשוואה לקבוצת הביקורת.
- ✓ תעסוקה שיעור מועסקים גבוה יותר ב-10% בקבוצת הניסוי.

- קבוצת ניסוי (181 מוטבים שעמדו בקריטריונים ונבחרו באקראי לקבל את ההתערבות)
- קבוצת ניסוי (147 מוטבים שעמדו בקריטריונים ונבחרו באקראי לא לקבל את ההתערבות)

RCT

תיאור ההתערבות:

תוכנית הכשרה לתפקידים אדמיניסטרטיביים/מנהליים בתחום הבריאות. התוכנית כוללת הכשרה ממוקדת עם תכנים שנקבעו בשיתוף עם מעסיקים בתחום, לימוד של כישורי מציאת עבודה, התמחות של חודש אצל מעסיק, ליווי של עד שנתיים לאחר השמה וסיוע חומרי במקרה הצורך.

תפיסות אדפטיביות: דוגמאות להתערבויות

חזרה
לגורמים

- הפרט משנה את תפיסותיו ואופני הפרשנות שלו, אשר מובילים לבידודו החברתי הנתפס

תפיסות אדפטיביות

Social Resilience Training (SRT)

כישורים חברתיים

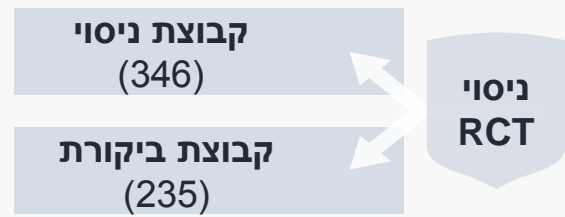
תפיסות אדפטיביות

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
מפגשים קבוצתיים	יומי	5 מפגשים של שעתיים	חיילים	ארה"ב	

איומפלט

תפיסה חברתית
 בקרב משתתפים בקבוצת הניסוי נמצא שיפור מובהק (בהשוואה לקבוצת הביקורת) במדד הבוחן את התפיסה על קשרים חברתיים ואת חוויה החיבור החברתי
 $d=0.12$
 משתנה זה מורכב, בין היתר, מתתי הרכיבים הבאים:

- ✓ תחושת ניכור $d=0.12$
- ✓ תחושת התאמה חברתית $d=0.22$

תיאור ההתערבות:
 המשתתפים למדו על תופעת הבדידות ועל הכאב שמתלווה לחוויות הניכור, למדו ותרגלו כישורי תקשורת (שיתוף והקשבה), על החשיבות של שיתוף תחושות וחוויות וכיצד להתמודד עם קונפליקט באופן בונה וכיצד למנוע הידרדרות. כמו כן, המשתתפים למדו על האופן בו אנו סופגים מידע מסימנים לא-מילוליים, וכיצד להימנע מפירושים שגויים המייצרים 'נבואות המגשימות את עצמן'.

Cacioppo, J. T., Adler, A. B., Lester, P. B., McGurk, D., Thomas, J. L., Chen, H. Y., & Cacioppo, S. (2015). Building social resilience in soldiers: A double dissociative randomized controlled study. *Journal of Personality and Social Psychology*, 109(1), 90.

חזרה
לגורמים

- הפרט מייצר מוטיבציה ומחוייבות פנימית למטרה/מטרות ו/או תכנית פעולה

מחוייבות
למטרה/תכנית

Take Charge

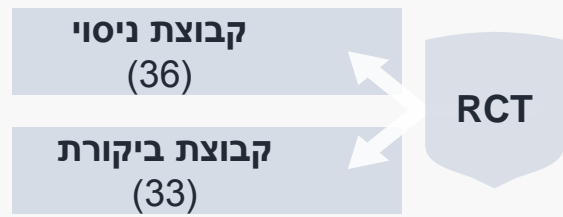

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
מפגשים אישיים (שבועי) מפגשים קבוצתיים	שבועי פעם ב-3 חודשים	שנה	נערים/ות ממוסדות רווחה	ארה"ב	

אימפלקט

שנה לאחר סיום התוכנית נמצא כי:

- ✓ תעסוקה עלייה של 39% בשיעור המועסקים אצל קבוצת הניסוי לעומת 9% בקבוצת הביקורת.
- ✓ שיפור בהגדרה עצמית נמצאה עלייה מובהקת במדר המודד דטרמינציה – היכולת להגדיר יעדים ולחשוב על תוכנית פעולה להגשמת היעדים: עלייה של 11% לעומת 4% בקבוצת הביקורת

תיאור ההתערבות:

מפגשים אישיים ושבועיים לחיזוק כישורי דטרמינציה עצמית של המשתתפים. במפגשים הנערים למדו לזהות מטרות אישיות, להציב יעדים ולבנות תוכניות פעולה להגשמת היעדים והמטרות. כמו כן, המנחים עודדו את הנערים לפעולה ועזרו להם לתרגל את האסטרטגיות להגשמת היעדים (למשל, על ידי משחק תפקידים). המפגשים השבועיים הועברו על ידי סטודנטים לתואר שני בעבודה סוציאלית שעברו הכשרה ייעודית. בנוסף, במהלך השנה הנערים נפגשו במפגשים קבוצתיים ארבע פעמים עם מנטור (בוגר יוצא מוסדות הרווחה שנמצא במסגרת לימודית ו/או תעסוקתית) לסדנאות העוסקות בתעסוקה, השכלה אקדמית, והמעבר משירותי הרווחה לחיים הבוגרים

Powers, L. E., Geenen, S., Powers, J., Pommier-Satya, S., Turner, A., Dalton, L. D., ... & Swank, P. (2012). My Life: Effects of a longitudinal, randomized study of self determination enhancement on the transition outcomes of youth in foster care and special education. *Children and Youth Services Review*, 34(11), 2179-2187.

Goal-Setting Program

מדינה	קהל היעד	משך	תדירות	סוג התערבות
קנדה	סטודנטים מתקשים	8 מפגשים	לפי לוח הזמנים שלהם	מפגשים אישיים באינטרנט

רקע

תיאור ההתערבות:

משתתפים בתוכנית התבקשו בשלב הראשון לכתוב באופן חופשי עתיד אידיאלי הכולל היבטים אקדמיים ותעסוקתיים, תכונות שהיו רוצים לשפר, הרגלים שהיו רוצים לשנות וכדומה. לאחר מכן, המשתתפים התבקשו לחלץ 7-8 מטרות מתוך החזון, לדרג אותם מבחינת חשיבות וישימות ולתאר איזה אפקט יהיה להגשמת המטרות על חייהם ועל החיים של אחרים. לבסוף, המשתתפים כתבו תוכנית מפורטת להגשמת המטרות, הכוללת יעדים, חסמים אפשריים וכיצד להתגבר עליהם.

אומפקט

הישגים לימודיים ✓
סמסטר שלאחר התוכנית, נמצא כי התוכנית שיפרה את ציוני משתתפי תוכנית הניסוי - שיפור של 29% לעומת 9% בקבוצת הביקורת.

קבוצת ניסוי
(45)

קבוצת ביקורת
(40)

RCT

Single-Session Hope Intervention

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
מפגשים קבוצתיים	חד פעמי	90 דקות	סטודנטים (גילי 18-22)	ארה"ב	

איומפקט

- ✓ משמעות בחיים
לאחר ההתערבות, נמצא כי ההתערבות שיפרה את תחושת המשמעות בחיים בקרב משתתפים בקבוצת הניסוי בהשוואה לקבוצת הביקורת.
- ✓ ייעוד תעסוקתי
לאחר ההתערבות, נמצא כי ההתערבות שיפרה את תחושת הייעוד התעסוקתי משתתפים בקבוצת הניסוי בהשוואה לקבוצת הביקורת.

קבוצת ניסוי
(32)

קבוצת ביקורת
(32)

RCT

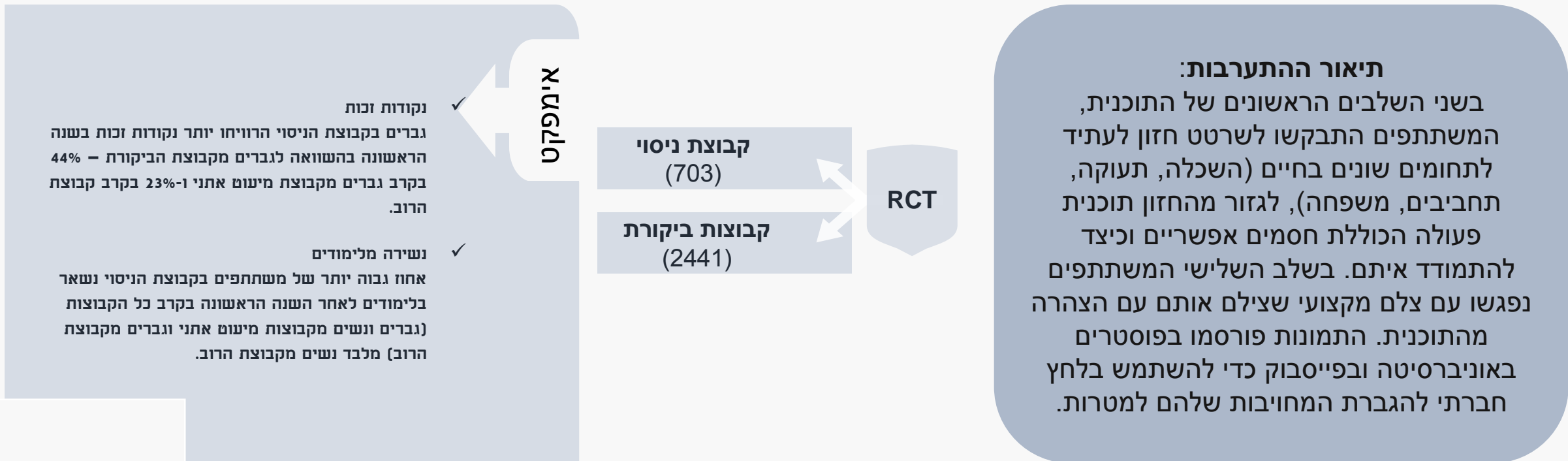
תיאור ההתערבות:

המשתתפים התבקשו לייצר "מפת מטרות" בה הגדירו מטרה שחשובה להם, כתבו 3 צעדים קונקרטיים שהם צריכים לעשות כדי להשיג את המטרה, ואת החסמים האפשריים. לאחר הסבר תיאורטי על תקווה ומרכיבים, המשתתפים הונחו בתרגיל ויזואליזציה בו הם מדמיינים את עצמם לוקחים את השלבים השונים, נתקלים במחסומים ומתגברים עליהם ומשיגים את מטרותם.

Elaborated goal-setting programme

מחויבות למטרה/תכנית
היכרות ואישור עצמי

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
שני מפגשים אינטרנטיים ומפגש עם צלם	לפי לוח הזמנים שלהם	3 מפגשים בסמסטר הראשון ללימודים	סטודנטים למנהל עסקים מקבוצות מיעוט	הולנד	

חזרה
לגורמים

- הפרט מפתח את היכולת להשאר מחובר למטרותיו בתחומי חיים שונים, מתוך האמונה העצמית ביכולתו להתמודד עם קשיי השילוב בניהן

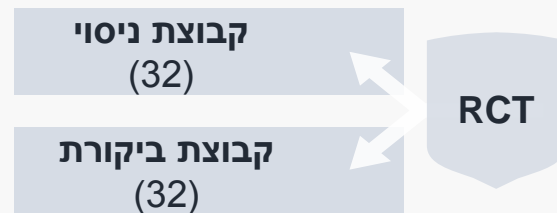
אופטימיות ביחס
לעתיד

Single-Session Hope Intervention

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
מפגשים קבוצתיים	חד פעמי	90 דקות	סטודנטים (גילי 18-22)	ארה"ב	

אומפקט

- ✓ משמעות בחיים
לאחר ההתערבות, נמצא כי ההתערבות שיפרה את תחושת המשמעות בחיים בקרב משתתפים בקבוצת הניסוי בהשוואה לקבוצת הביקורת.
- ✓ ייעוד תעסוקתי
לאחר ההתערבות, נמצא כי ההתערבות שיפרה את תחושת הייעוד התעסוקתי משתתפים בקבוצת הניסוי בהשוואה לקבוצת הביקורת.

תיאור ההתערבות:
המשתתפים התבקשו לייצר "מפת מטרות" בה הגדירו מטרה שחשובה להם, כתבו 3 צעדים קונקרטיים שהם צריכים לעשות כדי להשיג את המטרה, ואת החסמים האפשריים. לאחר הסבר תיאורטי על תקווה ומרכיבים, המשתתפים הונחו בתרגיל ויזואליזציה בו הם מדמיינים את עצמם לוקחים את השלבים השונים, נתקלים במחסומים ומתגברים עליהם ומשיגים את מטרותם.

Difference-Education Intervention

מדינה	קהל היעד	משך	תדירות	סוג התערבות
ארה"ב	סטודנטים ממעמד סוציו-אקונומי נמוך	שעה	פעם אחת	האזנה לפאנל

רקע

תיאור ההתערבות:

הסטודנטים בקבוצת הניסוי צפו בפאנל של סטודנטים בוגרים בו חברי הפאנל הדגישו את הרקע הסוציו-אקונומי ממנו הגיעו. לדוגמא, כאשר נשאלו על דוגמה של קושי אותו חוו בקולג' וכיצד התגברו עליו, דובר אחד ענה כי מכיוון שהוריו לא למדו באוניברסיטה, הם לא ידעו להכווין אותו אלו קורסים לבחור, ולכן היה צריך להתייעץ הרבה עם יועצים ומרצים. הסטודנטים בקבוצת הניסוי צפו בפאנל שעסק בנושאים דומים, אך חברי הפאנל לא הדגישו את הרקע הסוציו-אקונומי ממנו הגיעו ואת החשיבות שלו לקשיים ולהחלטות שלהם.

אימפקט

- ✓ תחושת מסוגלות
אחוז גבוה יותר של משתתפים בקבוצת הניסוי הסכים עם הטענה שיש לאנשים עם רקע "כמו שלי" יכולים להצליח – 67% לעומת 19%.
- ✓ הישגים לימודיים
בסוף שנת הלימודים, משתתפים בקבוצת הניסוי השיגו ציונים גבוהים יותר בהשוואה לקבוצת ההשוואה
 $d=0.7$
- ✓ ניצול משאבי האוניברסיטה
משתתפים בקבוצת הניסוי נטו להשתמש יותר במשאבי האוניברסיטה בהשוואה לקבוצת הביקורת
 $d=0.43$
- ✓ רווחה פסיכולוגית
משתתפים בקבוצת הניסוי דיווחו על פחות לחץ וחרדה, יותר מעורבות חברתית ואקדמית והתאקלמות טובה יותר לא ביקורת.

קבוצת ניסוי
(75)

קבוצת ביקורת
(72)

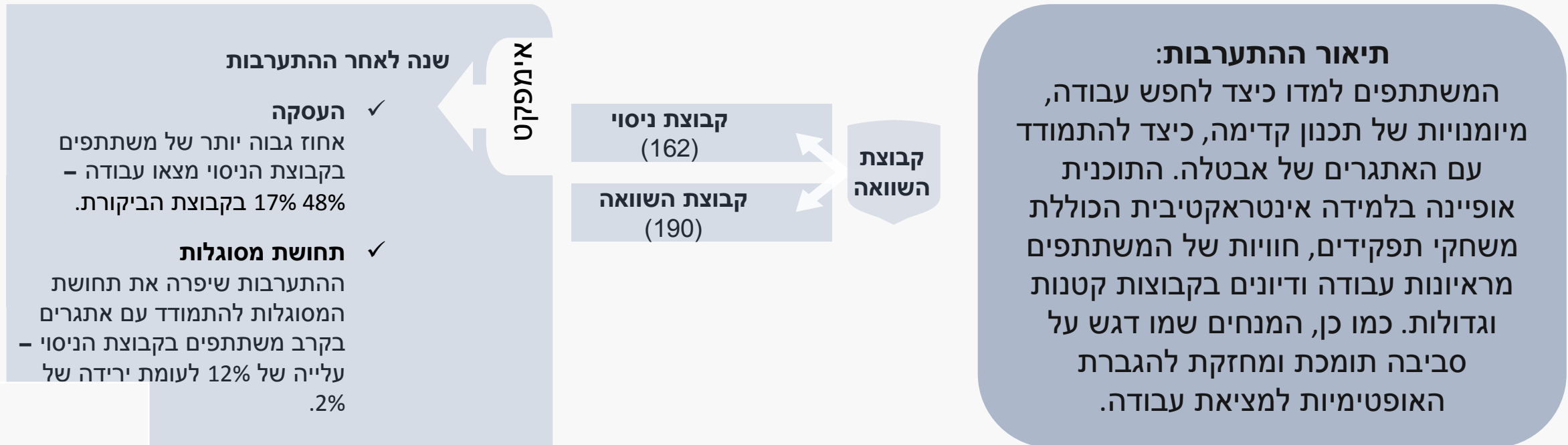
RCT

Winning New Jobs Programme

אופטימיות
ביחס
לעתיד

מיומנויות
חיפוש ידע

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
מפגשים קבוצתיים	יומי	חמישה מפגשים של 4 שעות	מובטלים (גיל ממוצע - 34)	אירלנד	

דפוס חשיבה מתפתח: דוגמאות להתערבויות

חזרה
לגורמים

- הפרט מחזיק בתפיסה כי יכולותיו השונות ניתנות לשינוי ולשיפור בהשקעת מאמץ, ואינן נקבעות על ידי גורמים חיצוניים (נסיבות, גנים וכיו"ב)

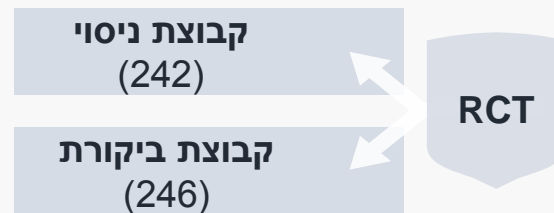

דפוס חשיבה
מתפתח

מדינה	קהל היעד	משך	תדירות	סוג התערבות
מדינת ארה"ב	מבוגרים צעירים (17-24) מרקע מוחלש	מפגש און ליין קצר	חד פעמי	מטלת קריאה אינטרנטית

אימפקט

- ✓ דפוס חשיבה מתפתח במדד הבוחן דפוס חשיבה מתפתח, נמצא שההתערבות שיפרה את התפיסה של דפוס חשיבה מתפתח בקרב משתתפי קבוצת הניסוי. $d=0.26$
- ✓ מוטיבציה להתמודדות עם אתגרים בהמשך הניסוי ולאחר קריאת המאמר, משתתפים בקבוצת הניסוי נטו לבחור משימות יותר קשות ממשתתפים בקבוצת הביקורת. $d=0.34$

תיאור ההתערבות:
משתתפים בקבוצת הניסוי התבקשו לקרוא מאמר המסביר שהמוח דומה לשריר ושניתן לשפר אינטליגנציה על ידי עבודה מאומצת.

תמריצים להגדלת היצע תעסוקתי: דוגמאות להתערבויות

חזרה
לגורמים

• הגדלת היצע תעסוקתי באמצעות
תמריצים/סובסידיות למעסיקים

תמריצים להגדלת
היצע תעסוקתי

Empowerment Zones

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
הקלות מס	לא רלוונטי	לא רלוונטי	מובטלים בשכונות מוחלשות	ארה"ב	

אימפקט

אבטלה ✓
נמצא שהתרומה הייחודית של מתן הקלות מס להעסקת עובדים הוריד את אחוז האבטלה ב-8.7%.

תיאור ההתערבות:
המאמר בוחן את ההשפעה של תוכנית לעידוד הקמת עסקים באזורים עם אחוזי אבטלה גבוהים ב-13 מדינות בארה"ב. התוכנית מעניקה הקלות מס של עד \$2400 על העסקת עובדים מאזורי היעד. המאמר בוחן את ההשפעה של התוכנית שקמו בין השנים 1990 ל-1999.

שותפות עם מטופלים: דוגמאות להתערבויות

חזרה
לגורמים

- יצירת שותפויות פעילות עם מטופלים להעצמה והגברת מעורבות

שותפות עם
מטופלים

Patient Partnership

מדינה	קהל היעד	משך	תדירות	סוג התערבות	רקע
מדינת ישראל (מדינות שונות)	מטופלים שעברו אירוע לבבי	12 שבועות	פעם בשבוע	הדרכת עמיתים	רקע

תיאור ההתערבות:

תכנית חינוכית במבנה של לימוד עמיתים אשר עברו אירועים דומים, וביצעו את השינוי הנדרש באורח החיים לאחר אירוע לבבי. החונכים (המתנדבים) עוברים הכשרה ייעודית על ידי אח מוסמך ויוצרים קשר עם מטופלים ששחררו מבית החולים תוך התאמת מאפיינים של גיל, רקע ובמידת הניתן גם אישיות. המתנדבים יוצרים קשר טלפוני עם כל אחד מהמשוחררים פעם בשבוע במהלך 12 שבועות על מנת להקשיב, לעודד, לתמוך ולחלוק ניסיון

אימפקט

שנה לאחר האירוע הקרדיולוגי:

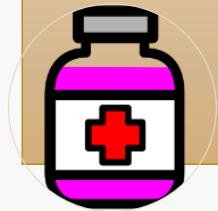
- ✓ בקרב מטופלים בקבוצת הניסוי: עליה משמעותית במידת הדבקות בהמלצות הרפואיות שנה לאחר האירוע הקרדיולוגי לעומת הביקורת
- ✓ בקרב קבוצת הניסוי ירידה בשיעור המטופלים בתכניות שיקום לעומת הביקורת

טיפול מונע ופרואקטיביות: דוגמאות להתערבויות

חזרה
לגורמים

- מעבר מהמתנה פאסיבית למטופלים לזיהוי פרטים בקבוצות סיכון ונקיטת יוזמה אקטיבית

טיפול מונע
ופרואקטיביות

Health Navigator

טיפול מונע
ופרואקטיביו
ת

מדינה	קהל היעד	משך	תדירות	סוג התערבות
מדינת ישראל	מטופלים במרפאה	קבוע	לא רלוונטי	זיהוי, פרואקטיביות ומניעה

רקע

תיאור ההתערבות:

מדריך רפואי (Health Navigator) מוצב במרפאות בקהילה ופונה מטעם המרפאה למטופלים הדורשים שיפור באורח חייהם הבריאותי. הפניה למטופל מתבצעת בעקבות דיווח על אורח חיים לא בריא (לדוגמה עישון), מחלה כרונית אשר המטופל נזקק לסיוע בהתמודדות עמה, או שחרור לאחרונה מאשפוז. יצירת הקשר של המדריך עם המטופל מבוצעת בטלפון או פנים אל פנים. הוא מסייע לו בהצבת מטרות, מספק מידע חינוכי ומחבר את המטופל לתוכניות רפואיות, חברתיות, קהילתיות וכלכליות נוספות. מול הממסד הרפואי, המדריך מוודא כי המטופל מקבל תמיכה וטיפול מכלל הדיסציפלינות הרלוונטיות והוא שומר איתו על קשר קבוע כדי לבדוק שהוא מגיע לתורים ולנטר את מצבו הבריאותי

Pre/
Post test

מטופלי
המרפאה
הרלוונטיים (כ-
1000

אימפקט

בקרב מטופלים אשר היו מעורבים בתכנית 6 חודשים רצופים:

53% הגדילו את כמות הפעילות הגופנית

53% הגדילו את צריכת הפירות והירקות שלהם

17% מהמעשנים נגמלו.

התוכנית שיפרה את הניהול עצמי של החולים בסוכרת: בקרב 797 חולי סוכרת, 82% החלו לבדוק את רמות הסוכר בדם שלהם באופן קבוע ו-90% רגליהם באופן קבוע

מאגר נתונים משרד הבריאות האמריקאי

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
זיהוי, פרואקטיביות ומניעה	לא רלוונטי	קבוע	נשים ממעמד סוציו-אקונומי נמוך עם ממצא ממוגרפי מעורר חשד	ארה"ב	

אימפקט

- ✓ מטופלות בקבוצת המחקר קיבלו את הדיאגנוזה בפחות זמן לאחר הבדיקה $d=0.66$
- ✓ למטופלות בקבוצת הניסוי היו פחות חרדות $d=1.17$
- ✓ מטופלות בקבוצת המחקר היו יותר שביעות רצון מהטיפול $d=2.31$

תיאור ההתערבות:
 "נווט/ת הטיפול" (patient navigator) המלווה את המטופל/ת בכל תהליך הטיפול במערכת הרפואית, תוך התמקדות בצרכיו האישיים וחששותיו.

רצף טיפולי: דוגמאות להתערבויות

חזרה
לגורמים

- יצירת מנגנונים להגברת הרצף הטיפולי בין שירותים, מרפאות ובין אשפוז לקהילה

רצף טיפולי

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
הדרכת שחרור	---	מהלך האשפוז	מטופלים עם מצבי שחרור מורכבים	ארה"ב (מדינות שונות)	

30 יום לאחר השחרור

אימפקט

- ✓ הפחתה של 29% בשיעור האשפוזים החוזרים
- ✓ הפחתה של 32% בשיעור הביקורים במיון
- ✓ הבדל של 18% בשיעור המטופלים שנפגשו עם הרופא המטפל בקהילה
- ✓ הבדל של 10% בשיעור המטופלים שהרגישו מוכנים לשחרור לפי דיווח עצמי

תיאור ההתערבות:

המחלקה מבצעת ניתוח סיכונים (לפי קריטריונים קבועים) לזיהוי מטופלים בסיכון גבוה לאשפוז חוזר ומצמידה להם מאמן שחרור. בין תפקידיו: (1) וידוא הבנה של המטופל את תכנית השחרור, סימנים אדומים ומשטר התרופות (2) יצירת קשר עם הקהילה וקביעת תורי המשך (3) שמירה על קשר עם המטופל לאחר השחרור

שיחת טלפון לאחר שחרור

הגברת מעורבות ושיפור תקשורת
רצף טיפולי
רצף טיפולי

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
שיחת טלפון	---	---	מטופלים ששוחררו מאשפוז	ארה"ב (מדינות שונות)	רקע

אימפקט

לאחר התחשבות בגורמים משפיעים על סיכויי אשפוז חוזר (גיל, מין, משך אשפוז וחלון הזמן הנפוץ לאשפוז חוזר נמצא כי טלפון בתקופת זמן של 14 יום מהשחרור מקטין את הסיכוי לאשפוז חוזר ב-23.1%

תיאור ההתערבות:

שיחות טלפון אחרי שחרור מבית חולים – מתבצעות זמן קצר אחרי השחרור (עד שבועיים) ומטרתן לברר שההוראות ברורות למטופל, שהוא עוקב אחריהן, לבדוק אם יש נושאים בלתי פתורים, לברר ולסייע בקביעת תורים ובדיקות נוספות, להביע עניין, וכו'.

Harrison, P. L., Hara, P. A., Pope, J. E., Young, M. C., & Rula, E. Y. (2011). The impact of postdischarge telephonic follow-up on hospital readmissions. Population health management, 14(1), 27-32.

מנגנוני אחריותיות: דוגמאות להתערבויות

חזרה
לגורמים

- הפחתה במספר הטעויות, תקלות ובעיות הבטיחות באמצעות מנגנוני אחריותיות ברורים

מנגנוני
אחריותיות

Transition Coach

רצף טיפולי
מנגנוני אחריות
הגברת מעורבות ושיפור תקשורת

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
הדרכת שחרור	---	מהלך האשפוז	מטופלים עם מצבי שחרור מורכבים	ארה"ב (מדינות שונות)	

30 יום לאחר השחרור

אימפקט

- ✓ הפחתה של 29% בשיעור האשפוזים החוזרים
- ✓ הפחתה של 32% בשיעור הביקורים במיון
- ✓ הבדל של 18% בשיעור המטופלים שנפגשו עם הרופא המטפל בקהילה
- ✓ הבדל של 10% בשיעור המטופלים שהרגישו מוכנים לשחרור לפי דיווח עצמי

תיאור ההתערבות:

המחלקה מבצעת ניתוח סיכונים (לפי קריטריונים קבועים) לזיהוי מטופלים בסיכון גבוה לאשפוז חוזר ומצמידה להם מאמן שחרור. בין תפקידיו: (1) וידוא הבנה של המטופל את תכנית השחרור, סימנים אדומים ומשטר התרופות (2) יצירת קשר עם הקהילה וקביעת תורי המשך (3) שמירה על קשר עם המטופל לאחר השחרור

Coleman, E. A., Parry, C., Chalmers, S., & Min, S. J. (2006). The care transitions intervention: results of a randomized controlled trial. Archives of internal medicine, 166(17), 1822-1828.

הגברת מעורבות ושיפור תקשורת: דוגמאות להתערבויות

חזרה
לגורמים

• חיזוק הבנת המטופל את מצבו והגברת מעורבתו בטיפול

הגברת
מעורבות
ושיפור תקשורת

Transition Coach

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
הדרכת שחרור	---	מהלך האשפוז	מטופלים עם מצבי שחרור מורכבים	ארה"ב (מדינות שונות)	

30 יום לאחר השחרור

אימפקט

- ✓ הפחתה של 29% בשיעור האשפוזים החוזרים
- ✓ הפחתה של 32% בשיעור הביקורים במיון
- ✓ הבדל של 18% בשיעור המטופלים שנפגשו עם הרופא המטפל בקהילה
- ✓ הבדל של 10% בשיעור המטופלים שהרגישו מוכנים לשחרור לפי דיווח עצמי

תיאור ההתערבות:

המחלקה מבצעת ניתוח סיכונים (לפי קריטריונים קבועים) לזיהוי מטופלים בסיכון גבוה לאשפוז חוזר ומצמידה להם מאמן שחרור. בין תפקידיו: (1) וידוא הבנה של המטופל את תכנית השחרור, סימנים אדומים ומשטר התרופות (2) יצירת קשר עם הקהילה וקביעת תורי המשך (3) שמירה על קשר עם המטופל לאחר השחרור

שיחת טלפון לאחר שחרור

הגברת מעורבות ושיפור תקשורת

רצף טיפולי

רצף טיפולי

סוג התערבות	תדירות	משך	קהל היעד	מדינה	רקע
שיחת טלפון	---	---	מטופלים ששוחררו מאשפוז	ארה"ב (מדינות שונות)	רקע

אימפקט

לאחר התחשבות בגורמים משפיעים על סיכויי אשפוז חוזר (גיל, מין, משך אשפוז וחלון הזמן הנפוץ לאשפוז חוזר נמצא כי טלפון בתקופת זמן של 14 יום מהשחרור מקטין את הסיכוי לאשפוז חוזר ב-23.1%

תיאור ההתערבות:

שיחות טלפון אחרי שחרור מבית חולים – מתבצעות זמן קצר אחרי השחרור (עד שבועיים) ומטרתן לברר שההוראות ברורות למטופל, שהוא עוקב אחריהן, לבדוק אם יש נושאים בלתי פתורים, לברר ולסייע בקביעת תורים ובדיקות נוספות, להביע עניין, וכו'.

Harrison, P. L., Hara, P. A., Pope, J. E., Young, M. C., & Rula, E. Y. (2011). The impact of postdischarge telephonic follow-up on hospital readmissions. Population health management, 14(1), 27-32.